



veto

nummer 25

23 maart 1998

Jaargang 24 - 1997-1998

afgifte: Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

**Slaagsijfers KUB-
studenten lager bij
rechten**

p. 3



**Middelpunt:
Nachtwinkels**

pp. 8-9



**Verkiezingen
Sociale
Wetenschappen**

p. 6

Onderwijsraad bespreekt zorgwekkend rapport

Kwaliteit van praktijkoefeningen bedroevend

De kwaliteit van praktijkoefeningen aan de KU Leuven is opvallend laag. Dat blijkt uit het onderzoek dat een resonantie-groep in opdracht van de Onderwijsraad heeft uitgevoerd. Het rapport van die resonantiegroep is erg zorgwekkend. Het wordt uitvoerig op de Onderwijsraad besproken, waarna het naar de Akademische Raad zal gaan, het hoogste beslissingsorgaan van de KU Leuven. Daar moet het in beleidsmaatregelen worden omgezet.

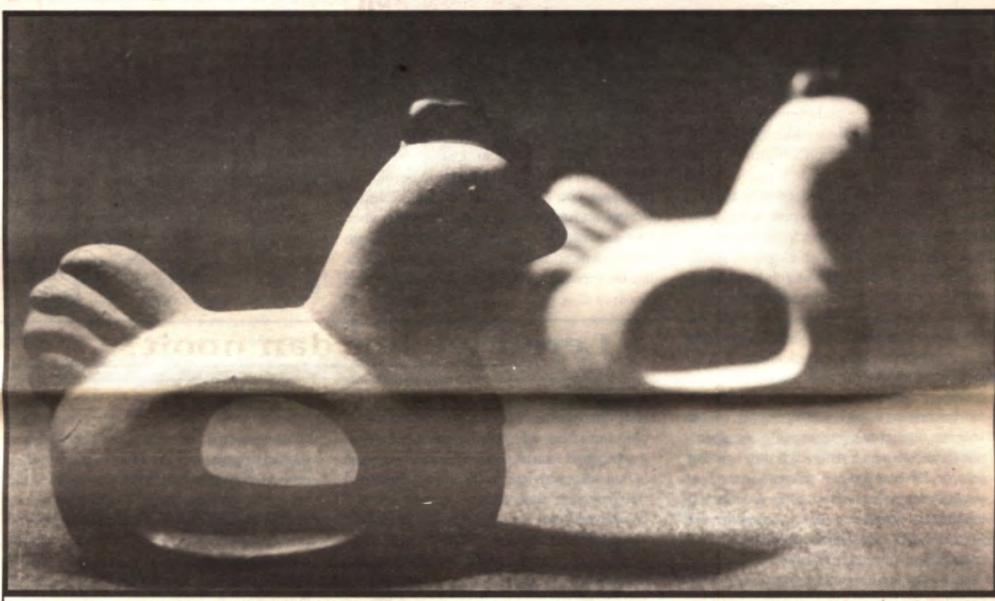
Praktijk oefeningen hebben de bedoeling studenten kennis te leren toepassen of hen vaardigheden te laten verwerven. Praktika, exkursies, praktijkseminaries, vraagstukken en werkbesprekingen zijn maar enkele van de vele noemers waaronder praktijk oefeningen voorkomen. Bij de voorbereiding van het onderzoek heeft men echter besloten om stages en klinische kolleges niet op te nemen. Het onderzoek voor thesen valt volgens de resonantiegroep dan weer niet onder de noemer praktijkkolleges "omdat het een geheel andere werkmethode vergt".

Interne evaluaties en visitaties signaleerden al sinds 1994 dat de praktijk oefeningen een pijnpunt in de opleidingen vormen. De Onderwijsraad startte dus een onderzoek. Van tweehonderd willekeurig uitgekozen praktijk oefeningen werden de titularissen en begeleiders bevroegd. De resultaten bij de begeleiders zijn nog niet bekend gemaakt, maar die van de titularissen brengen al heel wat negatieve feiten aan het licht. Om te beginnen kunnen de titularissen niet goed aangeven welke doelstellingen ze met hun praktijk oefeningen nastreven. Inzicht geven aan de studenten in het belang van die oefeningen, verloopt bijgevolg moeilijk. Daardoor gaan de studenten de taken die ze uitvoeren eerder als een doel op zich zien dan als een middel om met hun kennis te leren omgaan.

Slechts in beperkte mate worden inhoud en doelstellingen aangepast aan de noden van de studenten die het vak volgen. De onderzoekers vragen zich dan ook af of de titularissen er wel bezorgd om zijn het leerproces van de studenten te ondersteunen. De titularissen weten overigens niet goed welk vlees ze in de kuip hebben: ze spreken in zeer algemene termen over hun studenten en hebben een weinig genuanceerd beeld van hen.

Verklaring

Verder blijkt dat licentiestudenten een betere en intensievere begeleiding krijgen dan hun collega's uit de kandidaturen. Het omgekeerde zou logischer zijn, maar de facto wordt er in de kandidaturen nog erg geselecteerd en is het aantal studenten hier veel groter dan in de licenties. Krijgen die



De menselijke beschavingsgeschiedenis is enkele duizenden jaren oud. De genetische enkele miljoenen jaren. En toch beginnen we nu pas te ontdekken wat ze zijn, en vooral wat je er zoal kunt mee doen. Genen zever, op pagina 10.
(foto Maarten Timmermans)

studenten hier dan wel "waar voor hun geld", vraagt het rapport. Professor Van Avermaet, voorzitter van de onderwijsraad, geeft als mogelijke verklaring aan dat sommige titularissen ervoor kiezen om meer aandacht te schenken aan de studenten in de licenties: "die studenten stromen zeker door naar het beroepsleven, terwijl er in de kandidaturen nog een grote groep is die

ker afvalt".

Ook aan de evaluatie schort wat: tien procent van de praktijk oefeningen krijgt geen kwotering en zes procent van de titularissen beweert niet te weten of zijn oefeningen meetellen voor de eindbeoordeling of weten op zijn minst niet voor welk percentage het meetelt. Al te vaak is de evaluatie op resultaten gericht. Dat is meer het

geval bij de eksakte en humane wetenschappen dan bij biomedische en meer in de kandidaturen dan in de licenties. Slechts vijftig procent van de onderzochte praktijk oefeningen let bij de evaluatie ook op de attitudes, procedures en evoluties in het leerproces die werden gevolgd om een resultaat te bekomen. Studenten krijgen

vervolg op p. 3

Kine: Van den Bossche spreekt

Na het gepalaver over de onderwijshervormingen in de richting kinesiterapie vorig jaar, was het de laatste tijd op dit terrein windstil geworden. Minister van Onderwijs Luc Van den Bossche (SP) werkte namelijk aan een nieuwe regeling, waar alle betrokken instanties naar uitkeken. Dit weekend maakte hij zijn voorstel bekend. De negen hogescholen en de drie universiteiten die de opleiding kinesiterapie nu aanbieden, mogen zelf beslissen of ze dat in de toekomst blijven doen. Beide opleidingen worden met een jaar verlengd en behouden hun eigen karakter. De studenten die kine volgen aan een hogeschool zullen er minstens vier jaar over doen en zullen afstuderen als "licentiaten in de kinesiterapie". Hun opleiding blijft voornamelijk beroepsgericht. De universiteit-richting zal zonder ongelukken in vijf jaar worden afgewerkt, wat moet leiden tot een inhoudelijke opwaardering van de richting en een brede maatschappelijke vorming voor de toekomstige "licen-

tiaten in de kinesiterapie en revalidatiewetenschappen".

Universiteitsprofessor Pauwels was best tevreden met de getroffen regeling, al had hij wel bedenkingen bij de langere, en dus duurdere studieperiode. Bij de hogescholen nam de twijfel al vlug de overhand. Mark Claeys meent dat heel wat hogescholen erover nadenken om de opleiding op te doeken. Ze vrezen namelijk dat een inperking — die er nu nog niet is — onvermijdelijk is, en de opleiding niet meer rendabel zal zijn. Voor studentenvertegenwoordiger Ludwig Deweghe is het feit dat er op korte termijn geen numerus clausus of fixus komt, het belangrijkste: "zolang hobbu en unief de opleiding kunnen organiseren, zal het moeilijk zijn om federaal een contingentering te bepalen, want iedereen die door het toelatingsexamen raakt zal wellicht unief willen doen."

(bd)

GROEP T

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be



lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redactiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redakteur behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

KVHV en de Islam

Eerst en vooral wil ik er op wijzen dat ik mij in mijn Vrije Tribune in Veto nummer 23, baseerde op twee verschillende artikels uit 'Ons Leven'. Het eerste handelde over de houding die de Westerse wereld ten aanzien van de Islamwereld zou moeten aannemen, het andere artikel (geschreven door Stijn Calle, tevens de man op wiens lezersbrief ik wil reageren) handelde over de Islam als godsdienst, dit ter verduidelijking van de verschillende conclusies die ik formuleerde.

Ten eerste: spreken over de Islam (in de betekenis van de religie zelf) is een teken van weinig kennis. De Islam, zoals trouwens alle andere godsdiensten, kent heel wat uiteenlopende strekkingen en bewegingen die ondanks hun verschillen toch één ding gemeen hebben: de 5 zuilen. Dus om samengevat te zeggen dat "de Islam een bij uitstek onevangelische leerstelsel is dat moord, verminking, verkrachting en pogrom op joden en kristenen eksplisiet goedkeurt" moet je al heel slecht geïnformeerd zijn. Het moorden kan onmogelijk gepre-

dikt worden. Indien je zo'n passage tegenkomt in de Koran gaat het vrijwel altijd over oorlog en/of over berechting, daarbij vrijwel altijd gevolgd door een passage aangaande berouw van de schuldige en de barmhartigheid van God. Verkrachting? Geef mij een voorbeeld uit de Islam en ik ben morgen atheïst. Pogrom? Ik wist niet dat de Koran/Hadiths Russische termen hanteerden. Waarop baseert de auteur zich?

Ik begrijp echter zeer goed hoe de auteur bij zulke (belachelijke) conclusies komt. Wat indien een oosterling zijn opvattingen enkel baseert op waarnemingen die totaal niet stroken met de opvattingen van het kristendom, ik neem nu zomaar iets, de kruistochten, de inkwistie, etc.? Dan zal de Katholieke leer al gauw samengesteld zijn op dezelfde wijze zoals de auteur het bij de Islam heeft toegepast. Zoiets is toch absurd! Ik zou zeggen, ik heb besloten om te schrijven uit diepgewortelde islamitische bezorgdheid omdat aan de ene zijde de mensen op schandalige wijze de islamitische leer misbruiken en de medemens schade berokken in "naam van God" en aan de andere zijde beangstigt het mij toch enigzins dat de visie van sommige Vlamingen op de Islam zeer verontrustend is. En indien de auteur vindt dat de verwijten aan zijn adres klassiek zijn

volg op p. 14

DE VROLIJKE AVONTUREN VAN :

DE PROZAC-KILLER



Leren we het dan nooit?

Het moest ervan komen: ook Vlaanderen ontdekt de sjarnes van het inburgeringskontraat. Zo'n **kontraat verplicht nieuwkomers (vluchtelingen, gezinsherenigers e.d.), op straffe van bijvoorbeeld niet-inschrijving in het bevolkingsregister, om een voor hen uitgestippeld programma te doorlopen** waarin taallessen en (eventueel) beroepsopleiding gekoppeld worden aan het aanleren van sociale vaardigheden en kennismaking met de Vlaamse instituties en instellingen. De verdedigers van deze aanpak haasten zich om hun nobele bedoelingen te onderlijnen: met een planmatige en proactieve aanpak gericht op integratie, voorkom je latere uitsluiting ten gevolge van achterstand. Dat is de prijs van enige dwang dubbel en dwars waard. Klinkt mooi, maar klopt niet. En dan wil ik het niet eens hebben over alle bezwaren die zijn in te brengen tegen het verplichte karakter van iets dat een recht zou moeten zijn.

Een: migrantenbeleid is niet te herleiden tot bestrijden van achterstand. En twee: het integratieconcept bevestigt de huidige machtsrelatie tussen autochtonen en migranten, en is daarom ongeschikt als basis voor een emancipatiebeleid. Laat ik deze twee stellingen kort illustreren aan de hand van de arbeidsmarktproblematiek van migranten in Vlaanderen.

Recent onderzoek toont aan dat ook de tweede generatie het uitermate moeilijk heeft op de arbeidsmarkt: een onaanvaardbaar hoge werkloosheidsgraad, bij eenzelfde opleidingsnivo veel beperktere beroepskansen dan Vlamingen, een reële loonkloof. Bij analyse blijkt dat die prekaire arbeidsmarktsituatie door een complex van factoren wordt bepaald. Zeker, er is sprake van onderwysachterstand, van een te beperkt contacten-netwerk, van een gebrek aan relevante werkervaring, van verschil in verwachtingen tussen allochtone sollicitanten en autochtone personeelsmanagers, soms nog van een te gebrekkige taalbeheersing. Maar dit alles verklaart slechts zeer ten dele de gekonstateerde feiten.

Een pijnlijk voorbeeld slechts: het onderzoek van het Internationaal Arbeidsbureau naar etnische discriminatie bij aanwerving. De onderzoekers komen tot de conclusie dat in twee op de vijf gevallen sprake is van discriminatie op basis van afkomst. Bewuste discriminatie, die zich vertaalt in wijziging van de wervingsprocedure (bijvoorbeeld bijkomende eisen opleggen), liegen (beweren dat de job reeds bezet is), enzoverder. Daar-

mee is nog niets gezegd over alle vormen van indirecte discriminatie, al die mechanismen, regels en procedures die niet de intentie hebben bepaalde groepen in de samenleving te discrimineren, maar in hun uitkomsten stelselmatig wel dat effect te weeg brengen. Denk aan het niet openbaar maken van vakatures, het gebruik van (psychologische) teksten die gekleurde ruis vertonen, enzoverder. Kortom, een beleid dat zich uitsluitend of in hoofdzaak richt op voorkomen of bestrijden van achterstand, laat door een 'blaming the victim'-houding achterstelling en discriminatie voortwoekeren. Wat dan wel? Het lijkt eenvoudige, voer een veralgemeend beleid van positieve actie op de arbeidsmarkt. Een beleid dat, vertrekkend van gelijkheid van rechten, ieder individu gelijke kansen moet bieden, en dat moet beoordeeld worden op zijn gelijkheid van uitkomsten: de realisatie van een evenredige en volwaardige deelname van migranten, op alle nivo's en functies, van zowel de private als de publieke arbeidsmarkt.

Waarom krijgt zulk een aanpak tot op heden geen poot aan de grond bij (grote) delen van de beleidsactoren? Omdat het centrale begrip 'integratie' zulks onmogelijk maakt! Reeds bij een oppervlakkige beschouwing blijkt 'integratie' een

problematische term te zijn in het Vlaams migrantenbeleid omwille van drie evidente redenen. Ten eerste is het een transitief werkwoord ('wij integreren hen - zij zijn dus lijdend voorwerp'), dat niettemin bijna altijd reflexief wordt gebruikt, en wel in zeer verschillende contexten. Zo kan het een voorwaarde voor aanvaarding of verdraagzaamheid inhouden: 'als zij zich willen integreren dan ben ik bereid'. Het wordt ook gebruikt om plichten aan te duiden: 'ze moeten zich integreren'. En in vele gevallen blijft het ook een verwijf: 'ze willen zich niet integreren'. Naast dit verdacht slordig taalgebruik bevat het begrip tevens een ruimtelijke dimensie: integreren veronderstelt iets van 'buiten' naar 'binnen' brengen. Treffend wordt dit geïllustreerd doordat het begrip 'integratie' vaak als synoniem het woord 'inpassing' meekrijgt. Migrant worden dus impliciet als buitenstaanders aangeduid, ook in het discours van het beleid dat precies pretendeert aan hun achterstandpositie te willen sleutelen. Ten derde: 'integreren' is een procesueel begrip; het duidt een ontwikkeling aan die enige tijd in beslag neemt. Wanneer dergelijk problematisch begrip gehanteerd wordt als voorwaarde voor volwaardige deelname aan alle aspecten van het maatschappelijk leven (op het

politieke na; daarvoor moet men nog altijd de Belgische nationaliteit verwerven), dringt zich overbodig de vraag op: waarom?

Twee elementen springen onmiddellijk in het oog: het vermijden van een heldere definitie biedt de autochtone meerderheid een belangrijk strategisch voordeel: het integratieproces blijft stevig in handen van de gevestigden, maar niettemin blijven migranten verantwoordelijk voor de afloop ervan; doordat gevestigden de normen bepalen, zonder ze evenwel duidelijk vast te leggen, zijn migranten gedoemd om 'niet-geïntegreerd' te blijven. Een lot waaraan alleen een elite kan ontsnappen die of economische successen boekt of in voorbeeldfunctie gedropt wordt. Migrant worden als buitenstaanders aangeduid, omdat de gevestigde meerderheid de aanwezigheid van de groepen vreemdelingen als abnormaal en problematisch konseptualiseert, vanuit een impliciete visie die systematisch aanwezig is in beelden over onszelf en over anderen, waarbij er van uit gegaan wordt dat de ideale samenleving zo gelijkvormig mogelijk moet zijn. Vanuit een dergelijke attitude zullen in het migrantenbeleid alleen tijdelijke maatregelen geduld worden, maatregelen gericht op het wegwerken van verschillen; een blijvende diversiteit zal niet worden geduld.

We moeten dus besluiten dat het begrip integratie de huidige machtsrelatie tussen Belgen en migranten definieert en niet het proces dat die relatie zou moeten wijzigen of verbeteren. Het integratieconcept wordt als argument ingezet voor het goedpraten van een in de Vlaamse samenleving helaas wijdverbreid alledaags racisme, als argument voor blijvende achterstelling en discriminatie van migranten.

Als alternatief voor integratie dringen zich twee zaken op: enerzijds duidelijke aanvaarding van diversiteit, weliswaar ervan uitgaande dat die diversiteit geen stabiel gegeven is, maar voortdurend onderhevig aan convergerende zowel als divergerende tendenzen en anderzijds het systematisch bevestigen van alle vormen van — ook indirecte — discriminatie. Op basis daarvan kan dan een samenhangend pakket maatregelen worden genomen, waarbij regelgeving door de overheid een belangrijke randvoorwaarde is. De enige vraag daarbij is: hoeveel tijd hebben we nog? Vijf voor twaalf is het allang niet meer.

Michiel Van de Voorde, Koördinator BWM



vrije tribune

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redactiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redakteur behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

“We zijn die mensen hun leven aan het ruïneren”

Op dit moment loopt er in de eerste licentie rechten van de KU Leuven een beperkt onderzoek naar de slaagsijfers van studenten die hun kandidaturen in de KU Brussel hebben afgelegd. Het is namelijk gebleken dat vooral die groep in de problemen komt in de eerste licentie rechten, een studiejaar waarin relatief veel studenten mislukken en bissen. Het onderzoek in kwestie wordt in Leuven evenwel met een kritische blik gevolgd. De studenten die ook hun kandidaturen al in de KU Leuven volbrachten, vrezen voor een positieve diskriminatie van de oud-KUB'ers en ook de academische staf ziet niet goed in waarom één specifieke studentengroep moet onderzocht worden. De onderzoeker zelf — een oud-assistent van de Alma Mater — staat evenwel pal achter zijn werk.

Een aantal weken geleden kregen de eerstelers in de rechten die hun eerste twee jaar aan de KU Brussel verbleven een brief in de bus. Daarin werd hen uitgelegd dat er een onderzoek gestart werd naar de slaagsijfers van oud-KUB-studenten in de Leuvense eerste licentie rechten: ex-Brusselaars blijken twintig procent minder kans te hebben dan hun Leuvense collega's om de eerste licentie rechten met succes te doorlopen. Men wil nu te weten komen hoe dat komt en wat daar kan aan gedaan worden. 'Men' dat is in eerste instantie de onderzoeker zelf — die zijn naam om diverse redenen liever niet in Veto wou — die met enige moeite de KU Brussel voor zijn project kon winnen. De KU Brussel is begrijpelijkerwijs niet zo trots op deze toestand

en heeft er zo haar eigen verklaring voor. Dekaan Vanhooche van de fakulteit Rechten van de KU Brussel bestrijdt alleszins de gedachte dat het onderzoek impliciet een bekentenis inhoudt dat er een probleem is met de kwaliteit van het onderwijs in zijn instelling: "Integendeel. Ik zou bijna zeggen dat ons onderwijs té goed is. Door het feit dat bij ons met kleine klasgroepen kan gewerkt worden, wordt er aan de KU Brussel vooral gepeld naar inzicht in de materie. In Leuven is dat — door de grote studentengroep — heel wat minder mogelijk en wordt op de examens vooral de kennis getest. Onze studenten zijn niet gewoon op een dergelijke manier te werken."

In Leuven is men niet noodzakelijk dezelfde mening toegedaan. Professor Geens, voorzitter van de permanente onderwijscommissie voor de rechtenlicenties, was vooral verrast over het nieuws van het onderzoek: "Ik noch mijn collega's zijn op de hoogte gesteld dat er zoiets aan de gang is, wat toch wel een beetje vreemd is." Volgens hem zit het probleem hem eerder in het feit dat de studenten uit kandidatureninstellingen elders te lande in Leuven opnieuw door een aanpassingsperiode moeten. Een stelling die ook door de onderzoeker in kwestie wordt onderschreven: "In Leuven en Kortrijk wordt bijvoorbeeld al van in de kandidaturen veel aktiever met het wetboek gewerkt. Als je dat niet gewend bent, kom je in de licenties in slechte papieren. Bovendien hebben de studenten hier een eigen studiefilosofie. Iedereen weet dat de eerste licentie een erg zwaar jaar is. Als het niet lukt in eerste zit gaan de Leuvenaars proberen nog zoveel mogelijk vrijstellingen uit de brand te slepen. Anderen hebben die reflex niet, met als gevolg dat ze vaak gekonfronteerd worden met een vol-

ledige tweede zit en dus met een dikke kans op een bisjaar."

De Leuvense studenten zelf zijn allerm minst in hun nopjes met het onderzoek. Zij vrezen concurrentievervalsing. Volgens hen gaat het om de bekende vorm van studiebegeleiding waarvan zijzelf verstoken blijven. De onderzoeker ontken evenwel krachtig dat op de sessies examenvragen of

beter opgevangen worden." Wel geeft hij toe dat de communicatie over het lopende onderzoek beter opgetrokken was naar alle studenten, zodat de 'indianenverhalen over geheime repetitiesessies' de kop konden worden ingedrukt.

De onderzoeker besluit: "Iedereen is het erover eens dat onderwijs beter georganiseerd wordt in kleinere groepen. In Brus-



(foto archief)

studietips zouden sirkuleren: "Het gaat om een groep van hooguit twintig studenten die vrijwillig meewerken aan mijn onderzoek. Ik mag ze zelfs dankbaar zijn dat ze een deel van hun karige tijd aan mij willen besteden. Ik luister enkel naar hun verhaal en probeer daar conclusies uit te trekken. Zijzelf zullen daar geen voordeel meer uit halen, in het beste geval kan de generatie studenten die na hen komt daardoor wat

sel lukt dat, in Leuven niet omwille van de schaalvergroting. Wat mij fascineert, is dat studenten die uit een systeem komen dat in theorie ideaal is, het in een latere fase toch minder goed doen. In het kader van het rapport-Dillemans wil men de universiteiten beter op elkaar doen aansluiten. Me dunkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Je mag dat probleem echt niet onderschatten. Iedereen vindt het normaal dat de eerste licentie rechten een slachtingsjaar is. Dat is al jaren zo, en dus stelt men zich daar geen vragen bij. Maar is dat wel zo normaal dat studenten nog zo massaal mislukken in hun derde jaar? Voor die studenten en voor de hele maatschappij betekent dat een enorm verlies. Wij zijn die mensen hun leven aan het ruïneren. Eigenlijk is het de logica zelve dat er nu een onderzoek gedaan wordt naar die situatie. Het is de plicht van de universiteit om die problematiek aan te pakken."

Bart Eeckhout

Onderwijs, een plan uitwerken waar ondermeer de leerdoelen omschreven worden en men de kwaliteit van de praktijkoefeningen opvolgt om zo een aantal stappen tot optimalisatie te nemen." En dat er nog werk aan de winkel is kan Van Avermaet op basis van dit rapport alleen maar bevestigen.

Ellen Gysels

Praktijk

vervolg van p. 1

verder weinig verduidelijkende commentaar bij hun prestaties, omdat de bespreking meestal mondeling en niet grondig genoeg gebeurt. Bovendien geldt: hoe meer inspanningen de studenten moeten leveren, hoe minder feedback ze krijgen. Zo gaat de aandacht meer naar het resultaat dan naar het leerproces.

Vaak zijn titularissen van praktijkoefeningen meer de belasting voor zichzelf dan het belang voor de studenten. Dat leidt ertoe dat praktijkoefeningen in de helft van de gevallen geheel of gedeeltelijk overgedragen worden aan begeleiders, maar die hebben relatief minder ervaring.

Suboptimaal

Hoewel het rapport voor alle drie een "suboptimale" kwaliteit vaststelt, komen de humane wetenschappen er relatief goed uit in vergelijking met de eksakte en biomedische. Titularissen bij de humane wetenschappen verzorgen immers vaker persoonlijk sessies en passen de inhoud van hun vak meer aan de studenten aan. Studenten moeten relatief veel buiten de sessies met het vak bezig zijn. Bij de biomedische en eksakte wetenschappen daarentegen vragen titularissen vluiger dat studenten vooral een deel van de leerstof doornemen, maar het accent ligt hier op de activiteiten tijdens de kolleges. De titularissen bij de eksakte wetenschappen verzorgen hun oefeningen minder vaak zelf dan hun collega's van de andere groepen.

Bij biomedische dan weer zijn de examens voornamelijk gericht op het reproduceren van stof. Professor Van Avermaet relateert deze verschillen tussen de groepen enigzins: "We zijn er op de Onderwijs-

raad ook niet uit wat nu het beste is, het reproduceren van kennis of een transgerichte toetsvorm. Er zijn mensen die zeggen dat het nu eenmaal belangrijk is voor bepaalde praktijkkolleges dat ze gericht zijn op reproductie. Slechts als men ervan uitgaat dat technische kennis niet volstaat en het zwaartepunt in een praktijkkollege toch hierop ligt, is er nood aan een optimalisatie."

De resonantiegroep stelt voor dat de leerdoelen van elke praktijkoefening duidelijk worden omschreven, zodat de studenten er zinvol kunnen aan deelnemen. Titularissen zouden minimum één reeks sessies persoonlijk moeten verzorgen en hun studenten de feedback geven waarop ze recht hebben. Het examenreglement moet de slaagcriteria en het gewicht van de praktijkoefeningen duidelijk aangeven. Ook de permanente onderwijscommissies (POK's) zouden door middel van een eigen actieplan een rol kunnen spelen om de kwaliteit van de praktijkoefeningen te verbeteren. Bovendien kan binnen de POK een ombudsman aangesteld worden bij wie de studenten terecht kunnen met hun klachten. Men pleit ook voor een uitbreiding van de mogelijkheden tot onderwijskundige vorming van de assistenten. Tot slot beveelt het rapport aan de POK's niet langer louter adviserende bevoegdheden te geven, maar ook de verantwoordelijkheid voor de opbouw van de opleiding.

Rooskleurig

Het ziet ernaar uit dat dit nog een veelbesproken item zal worden op de agenda van Kringraad, de onderwijsgeleding van Loko. Stephan Neetens, studentenvertegenwoordiger op de onderwijsraad: "We kunnen ons aansluiten bij de bevindingen van het rapport. Wat ons vooral treft, is dat professoren blijkbaar niet altijd even goed weten waar ze mee bezig zijn: ze kunnen hun doelstellingen niet duidelijk aangeven, ze weten niet voor welk soort studenten ze hun oefeningen geven en ook

de evaluatie gebeurt niet zoals het hoort."

Professor Van Avermaet bevestigt dat het rapport "niet al te rooskleurig is voor het geheel van praktijkoefeningen". Toch wil hij één en ander nuanceren. "Er zijn een aantal praktijkoefeningen die positief geëvalueerd worden. Zo is er een subcategorie van praktijkoefeningen waar er belangrijke vereisten voor een zinvolle deelname verwacht worden. Ook is er in bijna de helft van de gevallen een opvolging die meer omvattend is dan bij de andere praktijkkolleges, waar de opvolging inderdaad zeer beperkt is." Het belangrijkste voor professor Van Avermaet is echter de aanbeveling van de resonantiegroep dat elke POK een eigen actieplan dient uit te werken voor de optimalisatie van de praktijkoefeningen. "De kern van de aanbevelingen is dat de POK's, eventueel in samenspraak met de Dienst Universitair

Kotbaas veroordeeld

De tien Leuvense studenten die vorige week hun kotbaas voor de rechter daagden (zie Veto 24), hebben hun slag thuis gehaald. Zij waren naar de vrederechter gestapt omdat de levensomstandigheden in hun studentenhuus onhoudbaar waren geworden.

Oorzaak van al dit leed? Morgan Investment, die tevens verhuurder is van een hele reeks studentenhuizen in de Bondgenotenlaan en de Vital Decosterstraat, zit in slechte financiële papieren. Het ziet er niet naar uit dat daar in de nabije toekomst veel verandering in zal komen. Daarom besloten de tien bewoners van het studentenhuus in de Vanderkelenstraat om aan de vrederechter de verbreking van de huurcontracten te vragen. Gezien de financiële problemen van de vennootschap en het feit dat herhaalde aanmaningen totaal genegeerd werden, leek het immers weinig zinvol om nog de nakoming van de verhuurdersverplichtingen te eisen. Wel werd de verbreking van de huurovereenkomsten ook een schadevergoeding geëist, en de teruggave van de huurwaarborgen en een deel van de betaalde voorschotten.

Op zeventien maart verschenen de partijen voor de vrederechter en afgelopen dinsdag volgde dan de uitspraak: de verbreking van de huurovereenkomsten ten laste van de NV Morgan Investment. De tien studenten kunnen nu dus zonder verdere verplichtingen hun boeltje bijeenrapen en op zoek gaan naar een nieuw en hopelijk beter kot. Of zij ook hun huurwaarborgen zullen terugzien of een schadevergoeding ontvangen, is vooralsnog niet duidelijk. Een uitspraak daarover werd uitgesteld tot zesentwintig mei. Wordt met andere woorden nog maar eens vervolgd.

(kd)

Masturbatie vanuit de onderbouw

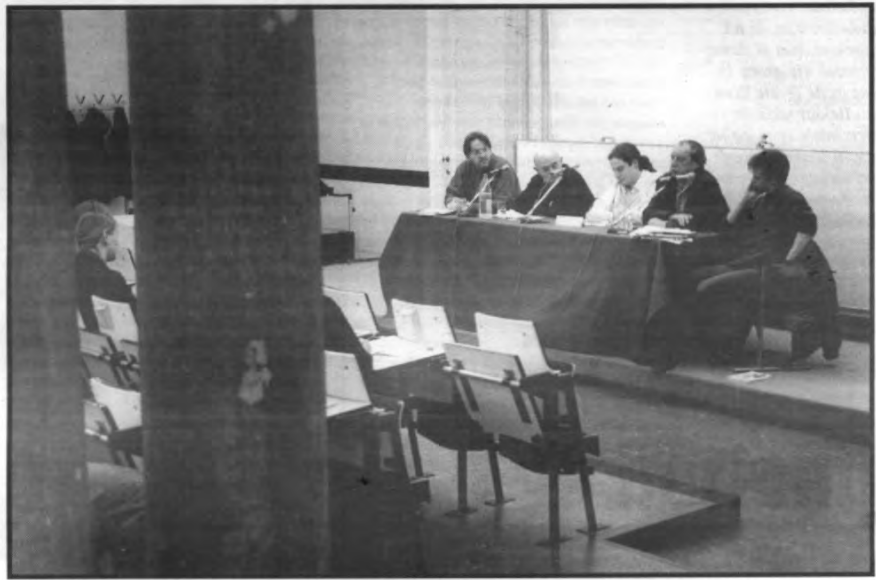
In het bewezen is dat de liberale democratie het beste systeem is, heeft een ideologische strijd geen zin meer. Dat is altans de mening van de Amerikaanse filosoof Fukuyama. Een uitdagende opvatting alleszins, maar, als die ter ore komt van kommunisten werkt dat als een rode lap op een stier. SJW (Socialistische Jonge Wacht) en ALS (Aktief Linkse Studenten) organiseerden afgelopen maandag een debat waar ze in vraag stelden of de ideologische strijd nu wel haar eindpunt heeft bereikt. Hoewel, een debat?

Voor de samenstelling van het panel maakte iets als een discussie onmogelijk: Jaap Kruithof (de nogal kommunistische filosofieprofessor), Jef Slecckx (de erg linkse SP-parlementair), Eric Byl (de sekretaris van SJW zelf) en Hendrickx (lid van ALS) waren van de partij. Of hoe kan je proberen te redetwisten vanuit een consensus?

Kruithof opende dat het niet de liberale democratie was die overwon, maar het kapitalisme. Van de ongeveer tweehonderd staten in de wereld zijn er immers maar een kleine veertig die democratisch bestuurd worden. En of het kapitalisme wel onoverwinnelijk is, betwist hij ook want sinds de jaren zeventig stuit het op zijn eigen kontradikties. Eén daarvan is de verstoring van het evenwicht tussen de politiek en de economie. Volgens Kruithof is het niet langer de *polis* die de samenleving ordent, maar de vijfhonderd grote multinationals. Dat Marx al lang voor de jaren zeventig schreef dat de politiek het dienstmeisje was van de economie, werd

even vergeten. Die grootschaligheid zorgt ervoor dat als links het systeem wil bestrij-

den, dat het parlement geen voeling heeft met de basis. Hij gelooft, in tegenstelling tot



Flinke paal...

(foto Dirk Bernard)

den, het dat niet meer moet doen met zijn oude politieke wapens, aldus Kruithof.

Jef Slecckx gaf toe dat het parlement een bijkomstige rol heeft, maar dat is haar eigen schuld. Er wordt te weinig werk gemaakt van een participatiedemocratie. Slecckx hekelde dat er werk wordt gemaakt van een Vlaamse Grondwet op het moment

Kruithof, wel nog in kleinschalige parlementaire initiatieven, al kunnen die geen grote oplossingen meer aanreiken. Hij noemt ze wel nuttig omdat ze druppelsgewijs iets kunnen veranderen in de leefomgeving.

Lichaam

Byl las voornamelijk voor uit Marx. Hendrickx van ALS ontmaskerde de stelling dat er geen ideologie meer is als de ideologie van de jaren negentig. De economische crisis is niet opgelost want velen blijven verstoken van de vervulling van hun basisbehoeftes. Maar hij is hoopvol en rekt op het 'vlees en bloed' dat achter de megabedrijven zit. Verder roept hij op tot een mobilisatie van alle mogelijke tegenmacht tegen de heersende ideologie. Eerste verwezenlijking van die tegenmacht

daarmee beweerde hij dat een bourgeoisie-elite het gerecht bezet. En Verwighen is niet in staat het gerecht te hervormen: "wat had je verwacht van een neo-liberaal?"

Het is de actieve leden van de organiserende verenigingen maandagavond opnieuw meermaals duidelijk gemaakt dat ze de vertegenwoordigers zijn van alle arbeiders, die zelf nog niet tot het inzicht gekomen zijn. Ze kregen een hart onder de riem gestopt. Het is evenwel niet nodig daarvoor een voor iedereen toegankelijk debat onder de noemer 'Einde van de ideologie' te organiseren. Dat de vraag 'wat is ideologie' niet aan de orde kwam, is treffend. Er moet dus geen tekeningetje gemaakt worden bij Kruithof's stelling dat er grote verwarring heerst aan linkerkant, ook al werd deze geponeerd in een andere kontekst.

Hans Declercq



Studieprijs '98

200.000 BEF

Water



VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPI

Afval



Energie



Air Treatment and Refrigeration Division
GEA-HAPPEL België n.v.

Leefmilieu



Milieu en Afvalbeheer

ACADEMIEJAAR 1997-1998

Deze prijzen worden aan afgestudeerden van de promotie '98 uitgereikt als bekroning van het beste afstudeerwerk over energie-, water-, leefmilieu- of afvalwaterproblematiek, voor het behalen van een diploma van universitair niveau.

Reglement en inschrijvingsformulier:

v.z.w. Water-Energiek-vLario, Marktplein 16, 2110 Wijnegem, Tel.: (03) 353.72.53

Met de medewerking van:



Hype van de week: breakdance

Op de nationale jongerenzender hoor je tegenwoordig wel eens het fijne lied 'B-Boy Stance' van de *original gangstars* The Freestylers. In Engeland scoorden ze hiermee al een clubhit en ook bij ons gaat het de goede weg op. Tegelijk zijn ook de bendeleden van de Sugarhill Gang terug. Met 'Rapper's Delight' schonken ze destijds de rapmuziek haar eerste radiosukses en nu hiphoppen ze opnieuw voor volle zalen. B-boys, freestylers, rappers... het is duidelijk: de breakdance is terug.

Breakdance is één van de vier 'disciplines' van de hiphop, een (sub)kulturele stroming die ontstond in de zwarte New-Yorkse South-Bronx van de jaren zeventig. In vergelijking met rap, graffiti en DJ'ing — de drie andere hiphopaspecten — is de breakdance na een korte bloeiperiode (herinner u het fantastische 'Hey You! Rocksteady Crew! Show what you do! Make a break make a move') altijd een beetje het ondergeschoven broertje van de hiphop geweest. De atletische dansbewegingen van de breakers — ook wel (oogle-)boys genaamd — pasten immers niet in de zware jongenssetiek van de gangsta-rap, die de hiphop van het jongste decennium bepaalde. Maar nu zijn ze terug: op straat (tip: ga eens kijken naar de traphal van de Brusselse galerij Ravenstein vlakbij het Centraal Station, of naar de basiliek van Koekelberg), in de diskoteek, en zelfs op het danspodium, waar bijvoorbeeld de Namur Break Sensation zich erg gewild heeft gemaakt met hun onversneden freestyle-dansoptredens. Die freestyles zijn korte breakdance-improvizaties, waarin de ene danser de volgende uitdaagt om nog beter en nog verder te gaan in de bewegingen die hijzelf voordoet. Op straat worden er heuse freestyle battles uitgevochten tussen de verschillende crews, een wat gezinsvriendelijkere versie van de echte bendeoorlogen.

De breakdance-bewegingen komen voort uit een bijna oneindige variatie op een relatief beperkt aantal basismoves: headspinners tolleren op hun hoofd (bezint eer je begint: je wordt er kaal van, echt waar), backspinners op hun rug en smurfers zijn die pipo's die zich als een opwindbare pop (de 'pop locking') voortbewegen. Inspiratie vinden de breakdancers in oude Afrikaanse en Braziliaanse krijgdsdansen, kungfu-films en zowaar oude computerspelletjes (die met de ventjes die springen in plaats van stappen). Eén probleempje met deze hype: je hebt ze niet op een week onder de knie. Een beetje deftig leren breken kost je toch al gauw een paar maanden zware fysieke arbeid. Maar daarna ben je wel de ster van de dansvloer. En voor de minderen onder ons: volgende week hebben we het in deze rubriek over kwartetten.

(be)

"Een student kost de gemeenschap meer dan het wettelijk pensioen van een alleenstaande weduwe"

Win de De Bérriotstraat 34 huist de commissaris van de Vlaamse regering voor de KU Leuven en de KU Brussel. Zijn naam? Jos Bosmans. Het zegt u misschien niet veel, maar toch is hij één van de belangrijkste figuren binnen (of beter: net erbuiten) het universiteitsbestuur. Wie is die meneer Bosmans? En vooral: waar houdt hij zich in godsnaam mee bezig?



Jos Bosmans: «Een regeringskommissaris wordt aangesteld door de Vlaamse regering en zijn taken zijn vastgelegd bij dekreet. Onze eerste opdracht is de toetsing van de beslissingen van de universiteit aan de wet. Dat betekent dus dat wij de vergaderingen van alle beslissingsorganen kunnen bijwonen. We kijken of hun beslissingen legaal zijn en niet in strijd met het belang van de instelling. Ten tweede zien we er ook op toe dat het financieel evenwicht niet in gevaar komt.»

«Er zijn vier regeringskommissarissen voor alle universiteiten. Ons werkterrein beslaat niet alleen de universiteit zelf, maar ook de daaraan verbonden ziekenhuizen. In Brussel, Leuven en Antwerpen waar het ziekenhuis geïntegreerd is in de universiteit, hoort dat ook bij de bevoegdheid van de regeringskommissaris.»

Veto: Dan heeft u de voorbije weken wel wat werk gehad met de financiële problemen van het UZ Gasthuisberg.

Bosmans: «(voorzichtig) De academische overheid is volop met die zaak bezig. De huidige financiële problemen van het universitaire ziekenhuis hebben wij nauw mee opgevolgd. Het spreekt van zelf dat de Vlaamse overheid de zaak op de voet wil volgen, aangezien het toch haar geld is waarmee de universiteit werkt.»

Veto: Als u een overtreding vaststelt, wat doet u dan?

Bosmans: «In de eerste plaats proberen we

in een discussie met de universiteit haar de beslissing te laten herzien. Maar indien zij toch van oordeel is dat ze gelijk heeft of zij bepaalde wettelijke maatregelen anders interpreteert dan wij, dienen we een 'verhaal', een beroep in bij de Vlaamse regering. Want een wet is inderdaad iets dat je vaak verschillend kunt interpreteren; je kunt een wet naar de letter toepassen of naar de geest. Bovendien, en dat is een tweede probleem, evolueert de wetgeving heel snel. Onder andere de onderwijswetgeving heeft zich de laatste tijd erg uitgebreid: er zijn al tien reparatiedekreten geweest. Soms blijkt het dat een bepaalde wetgeving zo moeilijk toepasbaar is, dat het beter is ze te vereenvoudigen of te wijzigen. Dat brengt een overvloed van wetgeving met zich mee en dat maakt de zaak vaak ondoorzichtig.»

Veto: De universiteit is een wijdvertakt bedrijf. Hoe speelt u het klaar om dat bijna in uw eentje allemaal te controleren?

Bosmans: «Het is inderdaad een heel complexe organisatie. Een moderne universiteit heeft enerzijds een erg hiërarchische structuur en is anderzijds ook heel decentraalseerd. Denk maar aan de autonomie van de fakulteiten. Het is zeker niet eenvoudig om dat allemaal met vier medewerkers te volgen. Wij zijn al lang vragende partij voor meer mensen.»

Veto: Uw collega in Gent, Yannick De Clercq, heeft heel wat meer medewerkers die van de

RUG zelf komen. Het Rekenhof heeft kritiek geuit op zijn relatief hoge werkingskosten die daar het gevolg van zijn. Hij beantwoordt die klacht met de toestand in Leuven aan te klagen; de KU Leuven zou door het gebrek aan medewerkers handig elke controle ontlopen.

Bosmans: «De universiteit van Gent, die na de federalisering een gemeenschapsinstelling is geworden, had inderdaad een zekere traditie om personeel van de universiteit ter beschikking te stellen aan de regeringskommissaris en hen volledig te integreren in de ploeg. Nu zijn er bemerkings van het Rekenhof gekomen. Zij stelt dat het deontologisch niet zuiver is dat personeel uit de instelling in de ploeg zit van het controlerende orgaan van die instelling. Ik zie ook niet in hoe we een controlerende en adviserende functie zouden kunnen vervullen als we niet los staan van de universiteit.»

Overheidsopdrachten

Veto: U staat nogal sterk op uw onafhankelijkheid?

Bosmans: «De relatie tussen universiteit en overheid is er in alle landen, dus ook hier, één van spanning. De universiteiten willen een zekere autonomie tegenover de overheid en een controleur wordt vaak beschouwd als een pottenkijker. In het dekreet van 1991 is die autonomiegedachte sterk ingebouwd, maar autonomie brengt natuurlijk ook verantwoordelijkheid mee van de kant van de universiteit. Ik heb het gevoel dat bij sommigen aan de universiteit de mentaliteit leeft van, overheid geef ons geld, maar laat ons voor de rest met rust want we weten hoe we het goed moeten doen. Die houding is volgens mij ontoelaatbaar omdat de middelen van de universiteit eigenlijk de middelen zijn die de gemeenschap ter beschikking stelt. Voor alle universiteiten gaat dat over een bedrag van vijftiengint miljard; met de kosten van de ziekenhuizen erbij wordt het zelfs een budget van zestig miljard. Academische vrijheid is een hol begrip als daar ook geen verantwoordelijkheid en verantwoording tegenover staat.»

Veto: Kunt u een concreet voorbeeld geven van zo'n botsing tussen overheid en universiteit?

Bosmans: «Wat mij vaak verbaast, is dat de professoren niet weten dat er een wetgeving op overheidsopdrachten is. Het is zelfs een Europese wetgeving. Vaak wordt die niet gevolgd als ze hier zaken aankopen. Nochtans is het in ieders belang dat de regels gevolgd worden. Die wetgeving garandeert bijvoorbeeld de zuivere concurrentie tussen ondernemingen om de laagste prijs te krijgen. Dat is een tipisch voorbeeld van spanning tussen overheid en vrije instelling. Maar ook op onderwijsvlak zijn er wel eens wrijvingen. Gelukkig worden de rapporten van de visitatiecommissies gevolgd en worden zo veel lakunes in de opleiding en kenbaar gemaakt. Maar niet alleen het eindproduct is belangrijk, de gemeenschap wil ook weten hoe die middelen precies gebruikt zijn. Veel professoren vinden het heel normaal dat een priveepartner vraagt hoe het geld besteed is maar tegenover de overheid tonen ze een andere mentaliteit.»

Veto: Wat te zeggen over de derde geldstromen, het geld dat beweegt tussen de universiteit en een derde priveepartner?

Bosmans: «Die derde geldstromen kunnen ruim geïnterpreteerd worden, maar als er echt een kontrakt is tussen de universiteit en een privebedrijf, zijn het die termen die moeten uitgevoerd worden en dan komt de overheid daar niet tussen. Wat kan, is dat het geld van de overheid gebruikt wordt om een privekontraat uit te voeren terwijl er geen return is naar de instelling. Zo kan een grijze zone ontstaan waarin prive-middelen worden gekoppeld aan overheidsmid-

delen. We moeten er dus nauwlettend op toezien of dat allemaal zuiver gebeurt.»

Veto: U bent zowel regeringskommissaris van de KU Leuven als van de KU Brussel. In het rapport Dillemans worden die twee universiteiten in een konfederatie aan elkaar gekoppeld. Anderen pleiten dan weer voor een grote Brusselse universiteit, een samenvoeging van de KU Brussel en de VUB. Acht u dergelijke plannen realistisch?

Bosmans: «Ik stel vast dat er al een samenwerkingsakkoord is tussen de KU Leuven en de KU Brussel, net als tussen de Brusselse universiteit en onderling. Er zijn dus twee vormen van samenwerking mogelijk. Waarheen die samenwerking moet leiden, is in de eerste plaats een politieke kwestie. Het hele probleem hangt samen met de vraag naar wat de optimale dimensie is van een universiteit. In Amerika ligt het anders, daar is een over twintig kilometer verspreide kampus normaal. Wij hebben evenwel een andere opvatting over afstand; de afstand tussen Brussel en Leuven is voor ons een kloof.»

«Instellingen moeten zich leren plaatsen in een Europese context. Je hebt nood aan een universiteit met een zekere kritische massa voor wetenschappelijk onderzoek, hoewel dat minder geldt voor humane wetenschappen. In de geschiedenis zien we immers dat de grootste filosofen enzaten zijn. Maar zeker in de positieve en medische wetenschappen is teamwork in een bredere context noodzakelijk. Dus zeker in die domeinen moet je een kritische massa verwerven, wil je op internationaal vlak gaan wedijveren. De KU Brussel concentreert zich volledig op de kandidaturen in humane wetenschappen, dus daar speelt het dimensieprobleem minder. Toch denk ik dat het zinvol is de samenwerkingen verder uit te werken.»

Veto: Er is nu heel wat te doen over de voortgezette academische opleidingen (VAO's). De unieft zouden zich daar bewegen op de rand van de wettelijkheid. U lijkt geneigd hun interpretatie te volgen.

Bosmans: «Er stelt zich daar een erg complex juridisch probleem. Na het arrest van het Arbitragehof, waarbij een aantal artikelen met betrekking tot de VAO's in het dekreet vernietigd zijn, zijn de meningen van de juristen daarover verdeeld. Sommigen menen dat door de vernietiging de oorspronkelijke dekreetversie weer geldig wordt, volgens anderen is er een juridisch vacuüm ontstaan. Er zijn argumenten voor beide visies, het is voor mij niet zinvol daar nu een keuze in te maken. Volgt men de eerste interpretatie dan betekent dat de universiteiten de volledige vrijheid krijgen voor de prijsbepaling van VAO's. In het andere geval zal men het tegenovergestelde voorstellen omdat de grondwet zegt dat het financiële aspect van de inschrijvingsgelden dekretaal moet worden vastgelegd, wat dus niet het geval is. Ik begrijp de bekommernis van de studenten die vrezen dat de poort nu geopend wordt voor een meer massale verhoging van het VAO-inschrijvingsgeld. Anderzijds stel ik vast dat het voorlopig in Leuven nog altijd maar gaat over zes opleidingen waarvoor meer geld moet betaald worden. De universiteit vindt dat het internationaal nivo van de kostprijs van zo'n VAO in rekening moet worden gebracht. En als je zo'n opleiding wil organiseren moet je ze kunnen financieren. Een student aan de universiteit kost de gemeenschap meer dan het wettelijk pensioen van een alleenstaande weduwe. De middelen van de overheid zijn niet onbeperkt. De studenten moeten dat goed beseffen. Daarom vind ik dat de universiteiten de vrijheid moeten blijken krijgen om een hoger inschrijvingsgeld te vragen voor VAO's.»

Bart Eeckhout
Sofie Overstijns

Opstomen naar 1999

De paasvakantie, voor zowat de helft van Leuven het jaarlijkse signaal om zich — uitgedost in gesponsorde t-shirts en beladen met gratis monsters en vaten — op straat te begeven, nadert met rasse schreden. Voor de andere helft van Leuven zou dat het signaal moeten zijn om en masse zijn stem te gaan uitbrengen bij de verkiezingen van het eigen kringbestuur. Dat aan die laatste oproep steeds minder gehoor wordt gegeven en het merendeel van de studenten dus niet komt opdagen is al lang geen geheim meer: ook bij Politika, dat traditioneel de verkiezingspits afbijt met een vrij beperkt budget, kwam dit jaar slechts 38 procent van de ingeschreven studenten een stem uitbrengen.

Dat is weinig, want het was een spannende strijd: de uit de huidige kringwerking voortvloeiende Steam-ploeg kreeg immers heel wat tegenkanting van Disco (Durven Innoveren SCoord Ook). Dat zette zich naar eigen zeggen af tegen de kommersialisering van de kringverkiezingen bij Politika. Disco werd wel gesanktionneerd door het kiescomité omdat de ploeg oneerlijke geruchten over de tegenkandidaten verspreid zou hebben. Het werd woensdagavond dan ook een venijnig verkiezingsdebat over kommersialisering, over het kafee en over de kommersialisering ervan. Naast twee eenmansploegen waren evenwel bijna enkel de elkaar bekonnenderende teams en hun aanhang aanwezig. En Veto natuurlijk, dat de presesandidaten even aan de tand

voelde.

Johan Guldix (Disco): «Een studentenvereniging is er wel om iedereen te amuseren maar dat wil niet zeggen dat je daarom altijd *mainstream* moet gaan. Op onze fuiven hoorde je bijvoorbeeld eerder underground DJ's dan kommersiële techno of house. De grens tussen kommersiële en alternatief blijft wel altijd een beetje arbitrair, maar daar ga ik zelf niet over beslissen.»

Veto: *Kommerciële of niet, jullie ploegen worden toch allebei flink gesponsord?*

Roeland Smets (Steam): «Heel simpel: om activiteiten te organiseren heb je geld van sponsors nodig. Zolang je daarbij de baas blijft over je eigen activiteiten is sponsoring voor ons geen enkel probleem.»

Guldix: «Als we het echt konden kiezen zouden we het liefst zonder sponsoring werken, maar we beseffen ook dat dat niet

mogelijk is.»

Smets: «Dat wil iedereen natuurlijk wel, werken zonder sponsors. Maar sponsors heb je nodig om iets te realiseren. Hoe meer financiële ruimte je hebt, hoe meer en hoe betere dingen je kan organiseren, en hoe meer mogelijkheden je hebt.»

Guldix: «Ja, maar sommigen gaan daar verder in dan anderen. Het is niet alleen het financiële dat telt, je moet naar een gezond evenwicht streven tussen activiteiten die nog ergens op slaan en activiteiten die veel geld kosten. Een activiteit als *Ekonomika's Smartlappenfestival* hoeft bijvoorbeeld voor mij niet.»

Smets: «Ik denk dat elke activiteit op zich moet beoordeeld worden op zowel de haalbaarheid als de kans op succes.»

Vol

Veto: *Hoe groot was jullie budget?*

Guldix: «Alles bij elkaar was dat zo'n vijfendertigduizend frank, de sponsoring in natura inbegrepen.»

Smets: «Bij ons was dat een kleine veertigduizend frank cash.»

Veto: *Alles bij elkaar toch niet zo'n groot*

verschil?

Smets: «Nee, en daarom vind ik het ook een beetje raar dat wij voorgesteld worden als de ultrakommerciële ploeg.»

Guldix: «Maar wij hebben ons geld geïnvesteerd in een optreden omdat we vinden dat de student daar meer aan heeft dan alles vol te zien hangen met affiches.»

Veto: *Hoever procent van de stemmen denken jullie morgen te zullen halen?*

Guldix: «Tussen de veertig en de zestig procent, of is dat te vaag? Tussen de vijftienveertig en de vijfenvijftig procent dan.»

Smets: «Door sommige mensen worden we als favoriet naar voor geschoven. Persoonlijk denk ik dat we de helft van de stemmen kunnen halen, het zal zeker niet veel meer zijn.»

Hoewel Disco 225 stemmen binnen wist te rijven — 44 procent van het totale aantal van 522 —, was het de Steam-ploeg die het pleit uiteindelijk zou winnen en dus volgend jaar een nieuwe wind kan laten waaien bij Politika. Daarvoor kregen ze 275 stemmen, wat goed was voor 53 procent van alle geldige formulieren.

Jeroen Lissens



(foto Jeroen Lissens)

Infoavond voor afstuderenden

omtrent

- werkstatuten
- kinderbijslag
- ziekteverzekering
- werkloosheid
- jobstudent
- fiscaliteit
- sociaal statuut bij verder studeren

Donderdag 2 april 1998
om 20 u
Kleine Aula
Sint-Michielsstraat 4

Studentenvoorzieningen K.U.Leuven
Van Dalecollege, Naamsestraat 80
3000 Leuven
ism
Coördinatiecommissie Plaatsingshulp
K.U.Leuven
Oude Markt 13 - 3000 Leuven

Eurobesprekingen in de Valk

Het komt zelden voor dat een presidium onderwijstaken op zich neemt. Het VRG slaagde afgelopen week wel in een dergelijk opzet: er werd een heus programma op poten gezet om de invoering van de euro, toegespitst op haar juridische modaliteiten, te bespreken. Dinsdagavond was er een inleidende lezing door Peter Rooryck van Groupeuro, een informatiegroep terzake. De discussie die erop volgde, was vooral gericht op de opportuniteit van de eenheidsmunt.

Maar de hoofdbrok volgde woensdag. Studenten zouden kunnen kiezen uit verschillende workshops (over de instituties van de Emu, over de praktische implicaties voor de bedrijfswereld of over de gevolgen voor de konsument). Bij een gebrek aan inschrijvingen werden de verschillende werkgroepen evenwel versmolten tot één grote. Kenners in de materie waaronder de voorzitter van de Commissie Bank en Financien Duplat, en Libaut van het Commissariaat-Generaal voor de Euro verduidelikten hoe de overstep juist zal verlopen en lieten de geïnteresseerden vragen stellen.

Landen die willen deelnemen aan de euro moeten voldoen aan de convergentiecriteria die ervoor instaan dat de economieën van de lidstaten en de overheidsfinanciën dicht genoeg bij elkaar aansluiten. De bekendste criteria zijn het begrotingstekort, dat niet meer dan drie procent van het bruto binnenlands produkt mag bedragen, en de overheidsschuld die niet hoger mag zijn dan zestig procent van datzelfde BBP. Omdat men van plan is soepel te zijn aangaande die laatste voorwaarde, lijkt het er steeds meer op dat elf lidstaten zullen kunnen toetreden tot de euro.

De invoering zelf zal in twee grote stappen gebeuren. Na het vastleggen van de wisselkoersen zullen zowel de girale- als elektronische betaler vanaf 1 januari 1999 in franken als in euro kunnen afrekenen. Als partikulier in de winkel dien je nog te betalen in de nationale munt — wanneer je cash betaalt — maar de prijzen zullen dan wel dubbel geafficheerd worden. De aandelen op de beurs zullen dan weer wel in euro uitgedrukt worden. Wat je belastingen betreft, kan je kiezen in welke munt je die betaalt, maar eenmaal je overgeschakeld bent naar de euro, moet je dat blijven in euro doen. Het achterliggend principe luidt: *no compulsion, no probation*, wat wil zeggen dat wie in euro wil betalen, dat moet kunnen maar dat niemand daartoe gedwongen mag worden. In 2002 komen de euromunten en biljetten dan in omloop om in juli 2002 de nationale betaalmiddelen te vervangen. Men denkt er bovendien aan om die 'inwisselperiode' van zes maanden in te perken.

Na 2002 zijn de nationale munten dus geen volwaardige munten meer, hooguit een onderdeel van de eenheidsmunt. De verrekening kan in de praktijk nogal wat problemen scheppen. Eén euro is 40,2425 frank waard, maar om in de winkel niet met vier cijfers na de komma te moeten werken, wordt er afgerond tot twee cijfers.

In Frankfurt komt er een Europese Centrale Bank die de meeste taken van de nationale banken overneemt, tot de prudentiële controle op de kredietinstellingen toe. Veel van die taken zal ze evenwel uitvoeren in overleg met de nationale banken, die blijven bestaan en die allemaal samen opgenomen worden in het Europees Stelsel van Centrale Banken. Dit platform zal instaan voor het monetair beleid, bijvoorbeeld inzake de politiek die gevoerd wordt ten opzichte van de dollar en de yen.

De afdelingen van de grote bedrijven zullen één voor één met de euro kennis maken zodat geen al te grote problemen opduiken. Laatst komen de lonen aan bod. Psychologisch is het immers niet bevorderlijk een lager bedrag op je loonbriefje te lezen.

(bds/hd)

“Saddam kan je vergelijken met de ‘verlichte despoten’ uit de achttiende eeuw”

Wee Leuvense studenten, Jan Franssen (Arbeidsociologie) en Margo Foubert (Politieke Wetenschappen), bezochten van 25 februari tot 10 maart Irak. Een niet-alledaags reisje dus naar een land dat toen elk moment platgebombardeerd kon worden. Zij maakten deel uit van een Belgische vredesdelegatie die was uitgenodigd door de Iraakse overheid om een rondleiding te krijgen in een land dat gebukt gaat onder een handelsembargo. Samen met andere buitenlandse organisaties bezocht de delegatie hospitalen, universiteiten en de beruchte paleizen. Zij spraken met regeringsfunctionarissen, de oppositie, studentenleiders, artsen, en zelfs met de zoon van Saddam Hoesein. Het verhaal dat zij aan Veto kwijt-wilden getuigt van verontwaardiging over het handelsembargo maar is bovenal interessant om eens te weten hoe de Iraki zelf de huidige situatie interpreteren.

Veto: Hoe komen jullie er bij om naar een land te trekken, waar elk moment een oorlog kan uitbreken?

Jan Franssen: «Als de Amerikanen zouden aanvallen, dan kregen wij de garantie om in het hotel van de CNN-journalisten te gaan ‘schuilen’. Maar wij waren geen rampoeristen. Wij zijn naar daar gegaan om te zien wat een oorlog en een handelsembargo teweeg brengt onder de bevolking. Als verwend westers studentje is het moeilijk om je zo'n miserie voor te stellen. Voor ik aan de reis begon dacht ik: nu ga ik zelf eens zien of er daar wapens zijn of niet; maar éénmaal ik ginds de miserie onder ogen kwam, vond ik dat niet meer zo belangrijk. Israël lapt VN-resoluties aan zijn laars en bewapent zich met allerlei modern wapentuig, maar daartegen wordt niets gedaan.»

Margo Foubert: «Ik wil echter wel duidelijk stellen dat ik niet naar Irak ben gegaan om het regime van Saddam Hoesein te steunen.»

Veto: Hoe werden jullie ontvangen?

Foubert: «Wij werden ongelofelijk luxueus ontvangen. Maar ik had eigenlijk geen behoefte aan zo'n sjiek hotel. Het is een situatie die schaamte wekt want je krijgt er elke dag overvloedig eten terwijl de bevolking honger heeft. Maar gastvrijheid in Irak betekent veel meer dan hier. Ik voelde mij wel soms bekeken. Maar eens de mensen wisten dat je komt om de bevolking te steunen, dan staan ze heel positief. Wij zijn zelfs vijf keer op de Iraakse TV geweest.»

Veto: Hoe ziet Irak er nu uit; is dat land na al die oorlog ondertussen geen ruïne?

Foubert: «Helemaal niet. Het Iraakse volk is een enorm trots volk. Sinds de Golfoorlog hebben de Irakezen alles terug opgebouwd. Aan de stroken nieuwe gebouwen kan je zien waar de Amerikanen tapijtbombardementen hebben uitgevoerd. De paleizen bijvoorbeeld werden nog groter gebouwd, om aan de buitenwereld te tonen dat Irak nog niet verslagen is. Die paleizen zijn niet voor het persoonlijk gebruik van Saddam. De grote marmeren zalen dienen vooral als publieke vergaderruimtes en musea voor al die Arabische en Mesopotamische kunstschatten. Spijtig genoeg worden sommige Iraakse museumhouders er uit armoede toe gedreven om oude kunstvoorwerpen voor een appel en een ei te verkopen aan westerse handelaars. Toen we met de bus door Jordanië reden, dachten we dat eerder op dat land een embargo drukt. Daar zie je pas armoede, slechte wegen en vuile huizen. In tegenstelling tot wat de pers ons soms

doet geloven, is er in Irak wel godsdienstvrijheid. We hebben katholieke en Grieks-Orthodoxe kerken en Joodse synagogen gezien. In tegenstelling tot Jordanië of Saoedi-Arabië — waar vrouwen onderdrukt worden — zitten er aan de Iraakse universiteiten meer meisjes dan jongens en zijn vrouwen overal aanwezig in organisaties en politieke partijen. We maakten zelfs kennis met een Iraakse schrijfster die onlangs een belangrijke Arabische literaire prijs won.»

Injeksienaalden

Veto: Wat zijn de gevolgen van het embargo voor het land?

Franssen: «Onze gids was een professor die sociologie doceert in één van de vijf universiteiten van Bagdad. Omdat de universiteit hem zijn volledige loon niet meer kan uitbetalen, moet de man wat ‘bijklussen’ — zoals gidsen. In de universitaire bibliotheek van Bagdad zijn de recentste werken van 1986. Dit heeft enorme gevolgen voor de studenten geneeskunde; die staan tien jaar achter op de ontwikkeling van de geneeskunde. Doordat er geen hout beschikbaar is om stoelen te maken, moeten de studenten in de aula's met drie op een bankje zitten. Ondanks alles, blijft de toegang tot het hoger onderwijs volledig gratis.»

Foubert: «Toen we het grootste kinderziekenhuis van Irak bezochten, voelden we ons voor het eerst ‘rampoeristen’. De moeders die naast de bedjes van hun stervende kinderen stonden, keken ons wezenloos aan. Wegens een gebrek aan injectienaalden en vaccins, zijn ziektes die de geneeskunde al lang heeft overwonnen, dodelijk voor vele Iraakse kinderen. Mazelen, polio en kinkhoest veroorzaken er nog massale kindersterfte. De verpleegsters en artsen kunnen alleen maar toekijken. De chirurgen die ons ontvingen konden ons geen hand geven. Zij moesten immers opereren zonder desinfecterende middelen.»

«Volgens het Oil and Food-Programme van de VN, mag Irak in principe voeding en medicijnen invoeren in ruil voor olie. Dit moet evenwel worden goedgekeurd door de Veiligheidsraad, waar de VS hun veto meestal stellen met de meest onnozele argumenten. De VS stellen zelfs hun veto tegen het invoeren van krijtjes voor de scholen omdat ze daar zogezegd chemische wapens van zouden kunnen maken. Sommige medicijnen komen klandestien over de grens via Jordanië. Maar voor sommige ziektes als leukemie moet er continue medikatie toegediend worden, terwijl de toevoer afhangt van liefdadigheid. We hebben een jongetje zien sterven aan leukemie, dat genezen had kunnen worden als hij continue zijn medikatie had gekregen. Als je dit gezien hebt, word je woedend.»

Franssen: «In Irak is de geneeskundige zorg altijd gratis geweest. Ook nu nog zorgt een goed uitgebouwde infrastructuur ervoor dat alle mensen goed opgevangen worden. Maar zonder apparatuur en medi-

cijnen vermogen zij niets. Zo beschikken zij bijvoorbeeld wel over bloedtransfusiesystemen, maar niet over bloedzakjes. Door het embargo is er voor de rijke Irakezen wel een illegale, zwarte markt in geneesmiddelen ontstaan.»

Staal

Veto: Is er nog werkgelegenheid in Irak?

Franssen: «Het probleem is dat de Iraakse industrie geen staal kan maken. Ze beschikken niet over de nodige grondstoffen. Als er machines of motoren kapot gaan, dan kunnen die niet hersteld worden. Er is veel informele arbeid. Op straat zie je iedereen wat vanalles en nog wat verkopen. Zo zie je op elke straathoek oude mannen die enkele sinaasappelen proberen te verpsaten, of met hun ezels en karretjes hun diensten als ‘taxi’

mes durven dat niet. Dat maakt Saddam zo populair. Een week voor wij in Irak aankwamen, was er in de Jordaanse hoofdstad Aman een enorme betoging om Saddam te steunen, al was die door de overheid verboden. De Arabieren zijn de semi-koloniale politiek van de VS spuugzat.»

Foubert: «Saddam kan je vergelijken met de ‘verlichte despoten’ uit de achttiende eeuw. Net zoals Jozef II bijvoorbeeld, heeft Saddam enerzijds steeds enorm geïnvesteerd in de economische en intellectuele ontwikkeling van het land, maar anderzijds een keiharde terreur gevoerd om zijn persoonlijke macht te handhaven. Het voornaamste probleem van de Iraakse bevolking is op dit moment evenwel niet Saddam Hoesein, maar het embargo.»

Franssen: «We hebben zelfs de ‘eer’ gehad om de zoon van Saddam te mogen ontmoeten. Ik vond dat eigenlijk vrij sinisch: we moesten de prins een hand geven terwijl we wisten dat die zijn eigen schoonbroers had neergeknald.»

Foubert: «Er is wel veel oppositie tegen Saddam. Dit wordt sterk gevoerd door het groot aantal kritische intellectuelen uit de verschillende universiteiten. Maar momenteel steunen zelfs de communisten hem omdat hij de personalisatie is van de opstand tegen de VS. Het valt wel op dat het Iraakse parlement meer wordt bijeengeroepen dan vroeger. Nu hij volledig geïsoleerd is, heeft Saddam duidelijk de steun nodig van het volk.»

Pentagon

Veto: Hoe ontmoet je de Iraki door de hele toestand?

Foubert: «Ik sprak met een meisje van mijn leeftijd die tijdens de bombardementen van de Golfoorlog geleefd heeft met vijf andere vrouwen in een ruimte van twee meter op vijf. Familie en vrienden van haar waren gesneuveld. Ze zei koelweg dat je op den duur leert leven met dood en angst. De kinderen in Irak zijn geen kinderen

(foto Elena Schutjes)



aanbieden. Zeventig procent van de beroepsbevolking is werkloos. Kindjes, die normaal verplicht naar school moeten gaan, worden door hun ouders op straat gestuurd om wat bij te verdienen.»

Foubert: «De overheid probeert iets aan die werkloosheid te doen door grote werken te laten uitvoeren; bijvoorbeeld de heropbouw van al die paleizen, moskeeën en monumenten.»

Franssen: «Door het embargo kampt Irak ook met een voedseltekort. Het voedsel wordt verdeeld door middel van voedselbonnen. Uniek looft deze verdelingswijze. Je ziet dat de mensen wel mager zijn, maar niet compleet ondervoed. Dit komt door de eerste verdeling van het voedsel.»

Veto: Is Saddam Hoesein echt zo populair of doet zijn repressie enkel die indruk ontstaan?

Franssen: «Voor de Iraakse bevolking is Saddam de enige leider in de regio die durft ingaan tegen het imperialisme van het Westen. De andere Arabische marjonnietreg-

meer. Ze hebben veel te veel meegemaakt. In een klasje in Hatra, hoorde ik een meisje een gedichtje opzeggen over het onrecht en lijden van haar volk. De manier waarop ze sprak was echt griezelig; zo gemeend en volwassen.»

Veto: Hoe zien jullie de toekomst van Irak?

Foubert: «Volgens de Iraakse overheid zijn de Uncom-inspekties bemand met Amerikaanse en Britse spionnen en hebben ze helemaal niet de bedoeling om hun werk vlug te doen. Integendeel, ze doen er precies alles voor om het embargo te doen aanslepen. Door zo lang mogelijk te blijven zoeken dagen ze Irak uit en zoeken de militaire strategen van het Pentagon een aanleiding om een oorlog te beginnen. Ik hoop dat de rest van de internationale gemeenschap ooit eens inziet wat een onrecht dit volk wordt aangedaan.»

Bart De Schrijver
Raaf Gerits

“De vierentwintiguren economie wordt stilaan een sociaal probleem”

Het debat over de reglementering van nachtwinkels staat op het kruispunt van diverse aktuele discussies. Die over de verkoop van alcoholische dranken — waarop Luc Willems (CVP) voornamelijk zijn amendementspijlen richt (zie hier-naast)— is er daar één van, de flexibiliseringskwesie en andere. In Nederland is die discussie al veel verder gevorderd. Flexibilisering van en voor de arbeidskrachten en de zogenaamde ‘vierentwintiguren economie’ als gevolg daarvan vormen een belangrijk deel van het succesverhaal van het poldermodel. Professor Luc Sels, als socioloog verbonden aan de Leuvense fakulteit Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen, wil evenwel niet blind blijven voor de nadelen: de kleine en tijdelijke jobs die nu massaal bij onze noorderburen worden gekreëerd blijven slechts bestaan bij gratie van de huidige conjunctuur en daarenboven dreigt de vierentwintiguren economie de nog resterende sociale weefsels volledig uit elkaar te trekken. Een blik op de keerzijde van de medaille.

recht. Als je niet van negen tot vijf gaat werken, wil je dat de diensten die voor anderen beschikbaar zijn ook aan jouw arbeidstijd aangepast worden.»

Kamp

Veto: Een gevolg daarvan is dat de overeenkomsten tussen werkgever en werknemer meer toegespitst zullen worden op de situatie in particuliere bedrijven. Het wordt dan nog erg moeilijk om een kollektieve arbeidsovereenkomst (KAO) te sluiten. Dat is altans een vrees bij de vakbonden.

Sels: «Dat is een andere discussie. In België is er nu al heel wat mogelijk op het gebied van flexibiliteit van de arbeid. Eigenlijk is bijna alles mogelijk, op voorwaarde dat je tot een akkoord komt tussen werkgever en werknemer. Het is wel zo dat die akkoorden meer en meer op ondernemingsvlak gesloten worden, maar dat betekent niet dat die daarom per definitie uitgehold worden. Je verliest misschien wat kollektieve bescherming op sectoraal niveau, maar de bal ligt dan in het kamp van de vakbond op jouw bedrijf. Die moet dan maar sterk genoeg staan om een trefkelijk akkoord te onderhandelen. Bovendien blijft vooral het overleg op sectoraal niveau in België toch nog een grote rol spelen, hoor.»

Veto: Toch zijn de vakbonden op dit moment in ons land niet meteen gewonnen voor de flexibiliseringsgedachte.

Sels: «Het hangt er maar vanaf hoe je die flexibilisering definieert. In België heb je inderdaad een heel lage kontraktuele flexibiliteit. Er wordt hier relatief weinig gewerkt met tijdelijke kontrakten, uitzendarbeid en zo. Dat de vaste baan eraan gaat, is een labeltje, altans in ons land. Maar op het vlak van flexibele arbeidstijd of ploegenarbeid is ons land dan weer een koploper. Je moet dat zien als een soort ruilovereenkomst. Werkgevers bij ons bieden hun arbeidskrachten een grote mate van werkzekerheid aan — geen tijdelijke kontrakten — in ruil voor een grote flexibiliteit in de arbeidstijd. Voor de vakbonden is dat een goede deal. Het betekent wel dat zij ook nu al een heel eind meegaan in het flexibiliseringspel. Eigenlijk hebben wij daarom veel meer redenen om dit debat te voeren dan bijvoorbeeld de Nederlanders, maar zo gaat het nu eenmaal. In Nederland duikt er een maatschappelijk probleem op, er wordt meteen een open debat over gevoerd en oplossingen worden bedacht. Bij ons blijft het stil en over tien jaar nemen we het Nederlandse model gewoon over.»

Sneeuw

Veto: De Nederlandse doorgedreven flexibilisering is een belangrijke faktor geweest in de creatie van nieuwe banen, maar had tegelijk weinig effect op het probleem van de langdurige werkloosheid en de kansarmoede, integendeel. In België spelen die problemen minder sterk, maar blijft de algemene werkloosheid dramatisch. Betekent dat dan dat je een keuze moet maken tussen die twee beleidsplannen, met de daaraan

verbonden voor- en nadelen?»

Sels: «Het succes van het poldermodel op werkgelegenheidsvlak berust grotendeels op een mite. Er is ongetwijfeld een verband tussen flexibilisering en jobkreatie. Maar het gaat dan vooral over zogenaamde ‘kleine jobs’: tijdelijk of deeltijds werk en de combinatie daarvan. Zo hou je veel mensen aan de slag, wat positief is, maar die werkgelegenheids groei is erg conjunctuurgevoelig. Als het morgen slecht gaat, verdwijnen die kleine jobs als sneeuw voor de zon. Nederland zal dus veel sneller weer jobs kwijtspeelen dan België, waar er minder flexibele jobs zijn. Je zou dat eens over een langere periode moeten kunnen bekijken, misschien doen we het dan wel even goed als onze noorderburen. Bovendien merk je in de managementliteratuur dat er weer veel belang gehecht wordt aan de binding tussen arbeidskracht en onderneming. Hoe belangrijker kennis en kwalifikatie worden in het bedrijfsleven, hoe nauwer die band met de werknemer — in wiens kennis je als ondernemer investeert — nog zal worden aangehaald.»

Veto: In België is er in de gezinnen nog een duidelijk onderscheid tussen de kostwinner — meestal de man — en de tweede partij, die heel vaak werkloos thuisblijft. Zou een ruimere flexibilisering van de arbeidstijd geen emancipatorische kracht kunnen betekenen?

Sels: «Dat is meer een kwestie van arbeidsverdeling en van inkorting van de arbeidstijd dan van flexibilisering. Men probeert daar twee zaken met elkaar te combineren. Aan de ene kant verlengt men de arbeidstijd en anderzijds verkort men de individuele arbeidstijd. In plaats van bijvoorbeeld twee ploegen van acht uur komt men zo tot vier ploegen van zes uur, zodanig dat de vierentwintiguren economie in het zicht komt. Eigenlijk gaat het dan om deeltijdse arbeid, een kwestie van sociale solidariteit: je staat een deel van je arbeidstijd af om anderen aan de slag te helpen. Het probleem is dat die deeltijdse arbeid op dit moment nog altijd grotendeels een zaak van vrouwen alleen is. Bij vrouwen is de marge om bijkomende deeltijdse arbeid te kreëren dan ook vrij klein, en de mannen gaan voorlopig niet in op de vraag.»

Soepel

Veto: Door die verschillen in arbeidstijd gaat de arbeid eigenlijk nog meer een centrale rol spelen in het sociale leven, hoewel de effectieve arbeidstijd afneemt.

Sels: «Dat is iets heel bizar. De laatste dertig jaar neemt de gemiddelde individuele arbeidstijd steeds meer af, met een toename van de vrije tijd tot gevolg. Aan de andere kant is er die stijgende flexibiliteitsvraag van de werkgevers, met als consequentie dat je die ruimere vrije tijd minder vrij kan ordenen. Door het feit dat je op steeds andere momenten moet gaan werken, dat je werkweek telkens verschilt en ook de arbeidstijd van de gezinspartners uiteen gaat lopen, krijg je het ironische gegeven dat het steeds moeilijker wordt om je sociale leven te regelen. Door die onregelmatige arbeidstijd stijgt ook de vraag naar alternatieve openingstijden in de dienstensektor, zowel openbaar als privee. En dan kom je dus uit bij de gemeentehuizen die langer moeten openblijven of bij het fenomeen van de nachtwinkels. Ulrich Beck (Duitse socioloog, nvdr) noemt de hedendaagse werknemer ‘een planburo van de eigen tijd’: GSM, notebook of filofax nemen een centrale plaats in in het sociale leven. Het onderhandelen over wie wanneer de kinderen gaat ophalen, wie thuisblijft wordt een weekactiviteit. Ik merk dat aan mijn eigen leven. Zondagavond leggen we thuis de agenda’s naast elkaar om te proberen onze

twee werkweken op elkaar af te stemmen.» **Veto:** Dat hoor je nu ook in Nederland. De vierentwintiguren economie blijkt er voor een behoorlijke portie extra stress te zorgen, zij het dan vooral op gezinsniveau.

Sels: «De vierentwintiguren economie wordt meer en meer een maatschappelijk probleem. Ten eerste vind ik dat de overheid konsekwent moet zijn in haar eigen gedrag. Het gaat niet op om je soepel op te stellen op het vlak van de versoepeling van arbeidstijden en anderzijds de dienstverlening strakker te reglementeren. Ik ben ook geen voorstander van vierentwintiguren winkels of die onmenselijke elektronische shops die nu overal verschijnen. Maar als je in een ploegenstelsel werkt is de beschikbaarheid van die diensten op onregelmatige tijdstippen gewoon een noodzaak. Vervolgens is het algemeen bekend dat werken in een ploegenstelsel meer stress en risico’s inhoudt. Het aantal dodelijke autogevallen ligt bijvoorbeeld gigantisch veel hoger bij ploegenarbeiders dan bij mensen die van negen tot vijf werken. Daarnaast moet je toch opletten om te rekenen aan de vrije zondag, en dat heeft niets te maken met religieuze motieven (lacht). Een algemene vrije dag zorgt voor de instandhouding van de sociale weefsels, en bovendien is zo’n vaste dag vrijaf een markeerpunt in de



week. De zondag is iets waar je naar kunt uitkijken, het breekt de alledaagse sleur. Als je dat vervangt door een systeem van bijvoorbeeld ‘vier dagen werken twee dagen vrijaf’ krijg je een anonieme, roetineuze opvolging van eenvormige blokken.» **Veto:** Een radikaal voorstel van boven de Moerdijk: schaf het weekend af, dan krijg je honderdachtentwintig uur beschikbare tijd waarvan er hooguit veertig aan arbeid moeten worden besteed.

Sels: «Het klinkt misschien konservatief, maar ik hou toch liever vast aan de huidige weekindeling om de redenen die ik net gezeven heb. Als je dat niet doet, haal je een hoop sociale mizerie op de hals. Het is wel een sneeuwalb die erg moeilijk te stoppen is. Hoe meer je op onregelmatige tijdstippen gaat werken, hoe meer nood je gaat hebben aan beschikbare diensten op andere tijdstippen en hoe meer mensen je gaat verplichten om op onregelmatige tijden te werken. Een neveneffect daarvan is dat het shoppen een rekreatieve activiteit is geworden. Het is zowat het laatste moment ge worden waarop een gezin nog eens samen naar buiten komt.»

Bart Eeckhout



(foto Maarten Timmermans)

Luc Sels: «Je moet een duidelijk onderscheid maken tussen flexibiliteit van en flexibiliteit vóór werknemers. Het eerste sluit aan bij de flexibiliteitsbehoefte in bedrijven, wat neerkomt op het in staat zijn om zich heel snel te kunnen aanpassen aan wisselende omstandigheden. Schommelingen in de vraag naar producten en de kortere levenscyclus van producten zorgen ervoor dat bedrijven hun productieprocessen snel moeten kunnen veranderen. Hoe groter die behoefte, hoe meer van werknemers wordt geëist, om op wisselende plaatsen en tijden inzetbaar te zijn. Daartegenover staat dan de flexibiliteit vóór werknemers, wat ook wel eens ‘tijdscoördinatie’ genoemd wordt. De werknemer gaat zelf eisen stellen op het gebied van zijn sociale tijd, zijn gezinstijd. Die moeten worden afgestemd op die geïndividualiseerde arbeidstijd, en te-

Wettelijk kader voor nachtwinkels komt eraan

Zonder kado naar een feestje

Binnenkort wordt er waarschijnlijk geen sterke drank en wijn meer verkocht in nachtwinkels: tenminste als het aan de CVP'ers Luc Willems en Simonne Creyf ligt. Zij hebben een amendement ingediend op het wettelijk kader van de nachtwinkels dat de verkoop van dranken met een hoog alcoholgehalte 's nachts verbiedt. Dit amendement kreeg in de pers de meeste aandacht, terwijl het wettelijk kader voor de nachtwinkels een veel fundamentele kwestie behandelt. Het gaat hier namelijk om de vraag of we onze vaste rusttijden als tewerkgestelde willen opgeven in ruil voor een dienstverlening van zeven dagen op zeven.

Onze dagen zijn voornamelijk gevuld met werken. Het gevolg hiervan is dat we in onze behoeften moeten voorzien op tijdstippen die buiten de normale werkuren

er een verdere wildgroei komt van nachtwinkels. Omdat vooropgesteld wordt dat het moet gaan om winkels die in basisproducten voorzien, wil men tegengaan dat ook gespecialiseerde winkels — zoals wijnhandelaars of snoepwinkels — opteren voor de formule van de 'nachtwinkel'.

Drooglegging

Om bovenstaande doelstellingen te bereiken heeft de regering enkele voorwaarden bepaald waaraan de nachtwinkels moeten voldoen. Zo mag er niets anders verkocht worden dan "algemene voedingswaren en huishoudelijke artikelen" en wordt ook de oppervlakte van de winkels beperkt. Naast het feit dat de winkels duidelijk moeten aangeven dat het wel degelijk om een nachtwinkel gaat worden ook de openingsuren vastgelegd. Deze winkels mogen slechts open zijn tussen zes uur 's avonds en zeven uur 's morgens, overdag moeten zij dus sluiten.

eigenaars van de nachtwinkels zelf vinden dat ze deze drank mogen blijven verkopen, omdat het een heel belangrijke inkomstenbron is. Een eigenaar die we om een reactie vroegen vond echter dat het kon dat ze geen sterke drank meer mogen verkopen, maar dat er ook geen wijn meer verkocht mag worden vindt hij te ver gaan. Benieuwd of we binnenkort nog vlug een fles goedkope wijn kunnen

gaan kopen om niet voor paal te staan op een feestje van een halve bekende.

Raf Gerits

Meisje aan raam

(foto Ivan Put)

Nachtwinkels: Veto deed de test

Hoewel nachtwinkels voor heel wat studenten vooral nuttig zijn als instant hulpmiddel bij een akkoord snoep- of drankgebrek, vind je er vaak ook een heel scala aan andere producten, gaande van koffiefilterzakjes tot toiletpaper over schuursponsjes en tandenborstels. Dat nachtwinkels niet goedkoop zijn zal wenigen verrassen: ze bieden dan ook soelaas in moeilijke tijden. Veto deed een korte test bij de belangrijkste Leuvense nightshops.

De nachtwinkel in de Parijsstraat 48 is duidelijk het vroegst open: je kan er al vanaf negen uur 's morgens terecht voor een injectie van je meest noodzakelijke overlevingspakket. Dat laatste valt heel letterlijk te nemen, want men gaat verbouwen en daarom zijn heel wat producten niet meer beschikbaar. Niet dat er daarom koopjes te doen zijn: voor een fles Mateus Rosé betaal je er 210 frank, een anderhalve literfles van een bekend merk frisdrank kost je 62 frank, en 660 lappen voor een grote fles Johnny Walker Red Label is ook niet bepaald een tax-free prijsje. De winkel sluit ook het vroegst: na kwart voor één is aankloppen zinloos.

Wie een kwartierje langer opblijft en voor wie de nood iets hoger is, is de uitstap naar de hoek Maria-Theresiastraat — Bogaardenstraat misschien wel de moeite waard: 65 frank voor dezelfde fles frisdrank, een ronde vijftig frank voor een groot pak chips en 650 frank voor de whisky is niet bepaald goedkoop te noemen. Naast een uitgebreid assortiment aan taco's en andere nacho's is er ook wijn en kleine flesjes rosé.

De nachtwinkel in de Tienessestraat 113, naast Alma één, blijft open tot twee uur 's nachts, en heeft een vrij ruim drankenassortiment ter beschikking van de liefhebber onder de nachtuilen. Die moet daar wel flink voor betalen: voor 230 frank vind je hier de duurste Mateus Rosé binnen de Leuvense ring. Ook de limonades van de bekende merken moeten 65 frank opbrengen. En 630 frank voor een fles whisky is nog steeds niet bepaald goedkoop te noemen.

Maar niet getreurd: wat verderop in de Tienessestraat, op het nummer 190, kan je in de week van 13.00 u tot middernacht terecht voor Red Label aan amper 559 frank. Chips en limonades kan je inslaan aan 40 en 60 frank en een fles Mateus Rosé hoeft er niet meer dan 195 frank te kosten. De prijzenkampioen onder de Leuvense nachtwinkels is echter al een tijdje op zoek naar een overnemer, dus kwa democratisch winkelen blijft de toekomst voor de Leuvense nachtraker onzeker.

Ook Noord-Leuven heeft sinds vorig jaar zijn nachtwinkel: in de Ridderstraat 108 betaal je je dan wel blauw voor een fles Red Label — 679 frank kunnen wel helpen om de Bob in elk van ons te doen ontwakken — maar de chips kost er "amper" veertig frank. In de rekken merkten we ook de produkten van het Econom-warenhuismerk van Colruyt op, weliswaar aan veel hogere prijzen. De anderhalve literfles frisdrank gaat er voor 58 frank over de toonbank en een fles Mateus Rosé moet 210 frank opleveren.

Wie het echt laat maakt, is wel genoodzaakt om bij de Pakistaan in de Naamsestraat 24 zijn gading te vinden. Men is er tot je dienst tot vier uur 's nachts maar de fles whisky kan je wel vergeten: geen sterke drank hier, wel goedkoop uitzienende wijntjes die toch flink wat geld kosten. Ook hier vinden we produkten van het goedkope Colruytmerk in de rekken. De fles frisdrank vind je hier dan wel weer voor vijftig frank, maar een groot pak chips kost 45 frank.

In ernstige gevallen na vier uur kan de eenzame behoeftige met een flinke beurs kleingeld zijn toevlucht nemen tot een van de automatenwinkels die Leuven rijk is, en er zijn spullen uit de muur toveren. Wie echter op dat uur zijn alcoholprobleem nog steeds niet de baas is zal zich genoodzaakt zien de innerlijke steppenwolf opzij te duwen en zich te wenden tot het dichtsbijzijnde kafee.

(11)



(foto Ivan Put)

liggen. Hierop wordt handig ingespeeld door de nachtwinkels en de automaten die her en der in het straatbeeld opduiken. Toch opereren deze nachtwinkels op dit moment in de illegaliteit, maar ze worden gedoogd. Al van januari 1996 is de overheid al bezig om een wettelijk kader uit te werken voor deze nachtwinkels. Men wil een wettelijke regeling omdat deze winkels de laatste jaren — vooral in de grote agglomeraties — bezig zijn aan een ware opmars. Zij voldoen aan de wens van de verbruikers die buiten de wettelijke openingsuren op zoek zijn naar basisproducten.

Waar

Het ontwerp dat nu ter tafel ligt voorziet in een aantal doelstellingen. Ten eerste wil men voldoen aan de wijzigingen in het koopgedrag. Het wordt immers steeds moeilijker om tijdens de normale openingsuren boodschappen te doen. Ten tweede wil men komen tot een liberalisering van de vestigingsformaliteiten. Men wil de keuze van de vestigingsplaats geheel aan het initiatief van de ondernemer overlaten. De regering wil tenslotte ook vermijden dat

In de marge van de besprekingen van dit wettelijk kader amendeerden de CVP'ers Creyf en Willems de tekst in die zin dat nachtwinkels geen wijn en sterke drank meer mogen verkopen. Er is in de Kamerkommissie Bedrijfsleven een meerderheid gevonden die dit amendement hebben goedgekeurd. Als redenen voor deze drooglegging halen ze aan dat het de rust in de binnensteden ten goede zal komen. Een aantal nachtelijke kopers van sterke drank zou namelijk al voor de deur van de nachtwinkel een flinke teug nemen. Bovendien zou een verbod op deze verkoop het aantal weekendongevallen doen afnemen. Jongeren drinken immers sterke drank in de auto omdat de prijzen in de diskoteken te hoog zouden liggen, aldus Creyf. Ten slotte wijzen de indieners van het amendement erop dat de wettelijke regeling "winkels die kunnen voorzien in basisbehoeften" behelst. Sterke drank en wijn valt hier volgens hen niet onder.

Het amendement stuitte nochtans op veel tegenwind. Het voornaamste argument dat ertegen wordt aangehaald is het feit dat men altijd wel aan sterke drank kan geraaken, waar en wanneer men ook wil. De

Contactlenzen iets voor u? TrioptiC biedt u EEN COMPLEET CONTACTLENZESYSTEEM VOOR 400,-BF.U krijgt voor zes maanden 6 paar zachte spherische maandlenzen (=maandelijks nieuwe frisse zuivere contactlenzen) incl. alle onderhoudsproducten van Allergan. Profiteer van onze voordelige proberset voor 690,-BF. Een uitgelezen aanbieding. Alleen bij TrioptiC. Doent!

TRIOPTIC ADVISEERT ALLERGAN

Of liever lenzen?

Vraag de proberset: slechts 690,-BF voor een paar zachte spherische maandlenzen + producten.

TRIOPTIC

Vital Decosterstraat, 28A - 3000 Leuven - tel: 016/23.85.02

Herman-de-stier en zijn dochters

Een enkele wetenschappelijke discipline stond de laatste jaren zoveel in de belangstelling als de genetica. Het Centrum voor Menselijke Erfelijkheid van de KU Leuven is sinds 1974 één van de acht Belgische centra waar aan genetisch onderzoek wordt gedaan. Hoog in de wolken, nog boven de sneeuw-grens van de Leuvense Gasthuysberg, prustt een elite van wetenschappers aan de menselijke genen. Altans zo denken de meeste mensen, voor wie de materie van de menselijke erfelijkheid alleen maar een onbegrijpelijk kluwen van biochemische toestanden is. Professor Herman Van Den Berghe, hoofd van het centrum, gaf vorige week een 'Les van de Eenentwintigste Eeuw' over de toekomstperspectieven van de genetica, en is met verschillende soorten onderzoek terzake bezig.



(foto Elena Schutjes)

Herman Van Den Berghe: «Men houdt zich bij ons bezig met zowel fundamenteel patiënt- als niet-patiëntgericht onderzoek. Het gaat voornamelijk over selbiologisch onderzoek: de communicatie tussen sellen en de rol die genen spelen in de ontwikkeling van de mens. Dit onderzoek maakt voor een stuk ook deel uit van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie dat in 1995 werd opgericht, waarbij de Vlaamse regering de neergang van het onderzoek heeft omgebogen door een additionele geldinjectie van twee miljard. Dit zal Vlaanderen geen windeieren leggen: voor het eerst beschikken wij over de mogelijkheid om aan ons genoom (het geheel van genen van een individu, nvdr) te gaan prutsen. Het genoom bestaat uit miljarden 'bits' aan informatie die ervoor zorgen dat we zijn wie we zijn als mens. Tegen het jaar 2005 zullen we alles kunnen ontrafelen wat de structuur van het genoom betreft, maar de functies van veel van de genen zullen ons nog lang duister blijven.»

Veto: Er zijn filosofen en ethici die beweren dat de grootste wetenschappelijke vooruitgang al achter ons hebben.

Van Den Berghe: «Genetici definiëren de problemen die we zien en reiken ze aan de ethici aan. Het zal de eerste keer niet zijn dat een filosoof op een berg gaat zitten omdat hij denkt dat de apokalyps op komst is. We zitten nu in een schamierperiode, met een korte periode — ongeveer tienduizend jaar — van de historische mens en met een genetische mens die enkele miljoenen jaren bestaat. Maar nu pas heeft de mens de mo-

gelijkheid om zijn genoom te veranderen en heeft hij miljoenen jaren geschiedenis voor zich. Ik ben iemand die als kind nog is geselecteerd uit een samenleving waarin geen penicilline bestond, en elke infectie dodelijk kon zijn. Maar de geneeskunde 'drijft' nu een progressieve wig tussen de evolutie en ons genoom. De selectie is niet meer blind. Ik geloof dus absoluut niet in die Hegeliaanse gedachte dat de wetenschappelijke geschiedenis hier haar eindpunt zou vinden.»

Invulaktie

Veto: Wat is de uitdaging voor de genetica de komende jaren?

Van Den Berghe: «In de eerste plaats de ontrafeling van een reeks — van ongeveer vijftienduizend — ziekte toestanden en afwijkende kenmerken die veroorzaakt worden door één gen of door één genenpaar. Het is eigenlijk niet meer dan een 'invulaktie': we kennen immers nog niet alle spelers van het spel. Week na week zijn er nieuwe identifikaties van afwijkende genen. We kunnen dus in toenemende mate de grote pathologieën, veroorzaakt door chromosomale afwijkingen, diagnostiseerbaar maken. Bovendien is er een voorzichtige aanpak van ziekte toestanden die te wijten zijn aan het niet-funktioneren van meer dan één gen. Bijvoorbeeld diabetes en spinabifida (open rug). Dit is de grote intellectuele uitdaging voor de komende tien jaar. Naargelang de diagnoses beter worden, kunnen we dan gentechnologische therapieën ont-

wikkelen om die ziekte toestanden te vermijden.»

Veto: Men kan bij een vader en moeder zien hoeveel kans hun kinderen zullen hebben op een specifieke afwijking. Wordt dit onderzoek al op grote schaal toegepast en zijn er criteria om voor zo'n onderzoek in aanmerking te komen?

Van Den Berghe: «Dit onderzoek gebeurt in een reusachtig wereld-konsortium waarin de informatie onmiddellijk beschikbaar wordt gesteld. Elk nieuw gen wordt, voordat het gepubliceerd wordt, in een internationale database wordt geplaatst. Het gebeurt dus op grote schaal. Veel mensen komen vanzelf naar hier om informatie te vragen over aandoeningen in hun familie en over hun betrokkenheid daarbij. De enige vereiste om zich te laten onderzoeken is: een probleem hebben. Er is ook geen financiële drempel. Het ziekenfonds betaalt weliswaar niet veel terug, maar de kosten van het onderzoek hoeven de mensen niet op te hoesten, die dragen wij. De tussenkomst van het ziekenfonds is dan ook beperkt tot de prestaties uitgevoerd in één van de erkende centra. Dit om een wildgroei te vermijden van kommersiële firma's — zoals in de VS — die na een tijdje — door hun monopolie — de bevolking terroriseren. Ons centrum krijgt wel een symbolische subsidie omdat de overheid erkent dat dit een geneeskundige activiteit is die moet ondersteund worden.»

Stier

Veto: De Nederlandse overheid is streng opgetreden tegen een farmaceutische firma die via een genetisch gemanipuleerde stier gemanipuleerde kalfjes ter wereld kon laten brengen. Mag de overheid op die manier wetgevend tussenkomen in de genetische wetenschap?

Van Den Berghe: «De bedoeling van de geboorte van de dochters van Herman-de-stier was het het produceren van 'gemanipuleerde' melk. Die bevat stoffen die verhinderen dat kinderen nog allergische reacties krijgen door koemelk. De farmaceutische industrie heeft daar de afgelopen jaren al miljarden in geïnvesteerd. De Nederlandse overheid heeft de betreffende stier laten kastreren en in een wei gezet. Middeleeuwer kan het niet. Ze hebben op een onverantwoorde en domme manier



(foto Elena Schutjes)

Maar bacteriën kunnen niet alle nodige stoffen maken.

Daarom zoeken de vorsers verder en proberen ze genen in andere 'gastheersellen' te introduceren, bijvoorbeeld van planten of dieren. Sommige bacteriën zijn in staat plantensellen te infekteren en hun eigen genen aan die van de plant toe te voegen. Zulke 'transgene' organismen bieden enorme mogelijkheden. Door bijvoorbeeld bij landbouwgewassen genen in te brengen die voor insecten giftige eiwitten doen aanmaken, worden deze gewassen resistent tegen die insecten. Ook transgene dieren bestaan al. Ze zijn interessant omdat bijvoorbeeld de melk ervan eiwitten bevat die als geneesmiddelen gebruikt kunnen worden.

(bds)

Van DNA, over kanker, naar etiek

Elk levend organisme bestaat uit miljoenen sellen. Die hebben ook elk een 'selkern': dat is het controlecentrum van waaruit alle selverrichtingen gedirigeerd worden. De inhoud van de selkern bestaat uit fijne witte draden die samen een schijnbaar ordeloze wirwar vormen, de 'chromatine'. Tijdens de eerste laze van het menselijk leven verdicht de chromatine zich tot brede banden, die zich even later in staafvormige structuren opsplitsen tot wat men chromosomen noemt. Onderzoek wees uit dat de chromosomen zijn opgebouwd uit de 'nucleïnezuuren' DNA (desoxyribonucleïnezuur) en ook RNA (ribonucleïnezuur). En het is in dat DNA van de chromosomen dat de erfelijke eigenschappen van de mens opgeslagen liggen. De DNA-molekule bezit het vermogen om informa-

tie gekodeerd op te slaan en zichzelf te vernetigvuldigen, om dan die erfelijke informatie bij seldeling — bijvoorbeeld na de bevruchting — ongewijzigd door te geven. Die specifieke stukjes van die lange DNA-draden worden 'genen' genoemd.

De genen liggen op de chromosomen. Een menselijke sel bezit 46 chromosomen. Er zijn altijd 22 paren, die uiterlijk steeds aan mekaar gelijk zijn. De twee resterende zijn de 'geslachtschromosomen'. Soms loopt het fout met ons DNA en ontstaan er 'genmutaties'. Dat zijn kleine veranderingen in het erfelijk materiaal met grote gevolgen, waaronder duizenden erfelijke ziektes zoals kanker. Onder invloed van

diverse schadelijke stoffen ontstaan er afwijkingen in de 'regelgenen' van de sel. Een verandering in een dergelijk gen kan leiden tot een abnormaal snelle vernetigvuldiging van de sel waardoor een gewel onstaat.

Omdat er geen essentieel verschil bestaat in de werking tussen het DNA van verschillende organismen, is het mogelijk om stukjes DNA — genen dus — over te planten. Deze gentechnologie vindt de laatste jaren al meer toepassing. Het knip- en plakgereedschap halen de onderzoekers uit bacteriën. Vandaag zijn er al bacteriën die in staat zijn om menselijke insuline en groeihormonen aan te maken.

“Als je een voorzet krijgt, moet je hem erin sjotten”

U doen het allemaal met schiën wel meer dan we denken: spelen. Voor Kulturele Studies en Rits reden genoeg om, met de medewerking van Stuc, een project op te starten waar beide opleidingen bij elkaar te gast zijn. ‘La Passe et l’Impasse’ — de titel van deze kruisbestuiving — werkt in eerste instantie rond de ‘homo ludens’ om daarna het toneelspelen onder de loep te nemen. Maanden denken en discussiëren leiden tot een toonmoment, aanstaande zondag en maandag, waarin dit opleidingsproject een bekroning hoort te vinden.

Uit het onwaarschijnlijk grote gamma aan spelvarianten werd er door Geert Opsomer (Kulturele Studies) en Pol Dehert (Rits) één letterlijk onder de spots geplaatst: het toneel-spelen. Wat maakt het dat iemand op scène echt speelt? Hoe komt het dat sommige acteurs eigenlijk geen spelers zijn en sommige spelers geen acteurs? De tandem Opsomer-Dehert vond de rit van het spel een interessante uitdaging en nodigde studenten van Kulturele Studies en het Rits uit om mee te reizen. Zo ontstond er een kerngroep van twintig mensen, regelmatig door enkele free-lancers versterkt. De Soetezaal in het Arenberginstituut werd hun thuisbasis.

Tango

De eerste fase van het project bestond uit het belichten en onderzoeken van het fenomeen ‘spelen’. Aanvankelijk werd daarvoor dankbaar gebruik gemaakt van de belangstelling voor de honderdste verjaardag van Berthold Brecht’s overlijden. De vraag in hoeverre Brecht vandaag de dag nog bruikbaar is, vormde het kader waarbinnen de eerste weken gespeeld werd.

Na dit eerder theoretische gedeelte was het de beurt aan gastspreekers, of beter spelers, om hun eigen verhaal over spelen te doen. De gasten kwamen uit een breed praktijkveld: regisseurs, choreografen, schrijvers, acteurs en filosofen. De bedoeling was om hen niet alleen te laten praten, maar ook de studenten actief bij hun uiteenzetting te betrekken zodat het geen eenrichtingsverkeer bleef. De vloer van de Soetezaal werd door heel wat interessante personen bewandeld en de studenten waren verplicht om alle zintuigen te gebruiken. De danser/choreograaf Wim Vandekeybus beet de spits al met een uiteenzetting over onder andere de passie van de tango, en meteen was de toom gezet. Een hoogtepunt was zeker het bezoek van Tim Etchells van het Britse teatergezelschap ‘Forced Entertainment’. Maar ook de videobestorming van Guy Derrault van ‘Dito Dito’, de mimispegelgedachte van cultuurfilosoof Lieven De Cauter en de nonchalance van Jérôme Bel kruidden het geheel. Bij Marc Holthof en Pol Pourveur was het soms zichtbaar dat ze liever achter hun schriftafel gebleven waren, maar wie de moeite nam om te luisteren kon tot interessante ontdekkingen komen. In ‘de nacht vlak voor de bossen’ kwam de groep ook nog Willy Thomas tegen en beiden gingen de confrontatie niet uit de weg. Interessant was ook de zeer persoonlijke uiteenzetting van acteur — maar vooral speler — Herman Gillis, waarin de vroeg-Italiaanse film een plaats kreeg.

Laboratorium

Klap op de vuurpijl was evenwel het bezoek aan Amsterdam en vooral dan de ontmoeting met Peter Sellars. Deze ontpopte zich tot een echte gasheer: de studenten kregen zowel een repetitie van zijn nieuwste opera ‘Oedipus Rex’ als een Indonesische maaltijd aangeboden. Dit alles overgoten met boeiende wereldverhalen en de

intrigerende visie van Sellars. Zijn entoesiasme sloeg over op de kerngroep, die er klaar voor was om zich in de derde fase van het project te storten: zelf spelen.

De zeven regisseurs in spe — voorlaatstejaarsstudenten aan het Rits — legden hun al dan niet nog vage ideeën voor aan de groep. Zeven produktiekernen ontstonden, groeiend naar zeven kompakte voorstellingen. Jan Geers vertrekt van de hetze rond senator McCarthy, de kommunistenvervolger in Amerika, om tot enkele zelf geschreven monologen te komen. Hij en zijn ‘dramaturgen’ baseerden zich daarbij op verslagen van de commissie McCarthy, op Brecht, Hoover, Reagan en Charlie Chaplin. Of hoe geschiedenis een misdaadverhaal kan zijn. Geers maakt zijn teater met ‘bloed, stars en de sinema’ en waarschijnlijk ook een beetje met de lokatie die hij koos: het beneden-laboratorium in het Arenbergstituut. Voor Davy Scheerlinck is het bijna traditie om teksten van Stramm te brengen. Waar hij in een vroeger project al speelde met brieven van een Duits soldaat aan het front, gebruikt hij nu teksten als ‘Wachten’ en ‘De Laatste’. Scheerlinck valt voor de stijl van Stramm: zinnen vormen een woordenpalet, een stortvloed vol gedachten.

‘Een gemeenschap van schurken’ van Peter de Graef, trouwens ook één van de gastspreekers, wordt onder handen genomen door Hendrik De Smedt. In zijn werkproces

laat hij zich vooral leiden door zijn liefde voor kafeeteater. Annelies Seeuws stopt haar passie voor soaps niet weg. Zij is geboeid door de spanning die het opwekt: het verlangen om het vervolg te weten. Zwangerschap, insect, vadermoord en heel wat geluk zijn de ingrediënten van haar teater-

van Coward. Het bourgeois Engeland van de jaren twintig-dertig op zijn best, en dat geregisseerd door een rasechte Brusselaar. ‘Als je een voorzet krijgt, moet je hem erin sjotten’, aldus Decoster. Brussel, of toch de sfeer van deze stad, staat ook centraal bij het project van Don Verboven. ‘Tabataba’



(foto Dirk Bernard)

soap gebaseerd op ‘The Family’ van Lode-wijk De Boer die in drie afleveringen gespeeld wordt. Seeuws brengt vaak intimistisch teater. Dat ze haar perverse kant in deze soap kan leggen, bouwt de spanning alleen maar op.

Aan Dominique Van Malder’s produktie is heel wat zoekwerk voorafgegaan. Een voorliefde voor Kerstin Specht deed hem uiteindelijk bij ‘I Glocind Manneke’ terecht komen: een verhaal vol grauwheid en gruwel met een luguber dorp als setting. Jo Decoster liet zijn oog vallen op ‘The Vortex’

van Koltès werd door hem vertaald tot een intimistische scène.

De derde fase van het project is nog volop bezig. Repetities worden opgedreven zodat op het einde van deze week een eksotische cocktail door het publiek gesmaakt kan worden.

**Veronique Patteeuw
Kris Kuppens**

Voorstellingen zijn gratis en bij te wonen op zondag 29 en maandag 30 maart telkens om 19.00 in en rond de Soetezaal in het Arenbergstituut, Naamsestraat 96.

Solbakken en Gastr Del Sol in Stuc.

De zonnen schijnen weer

U in Stuc sinds dit seizoen naast avant-garde en free-jazz ook optredens voor meer dan tien man plaats vinden, herstelt Leuven stilaan van zijn muzikale drooglegging na de sluiting van de belangrijkste konsertzaaltjes. Hopelijk volgt er meer. Ondanks het spijtige nieuws dat Rex niet komt, kan uw muzikale honger voorlopig gestild worden met het Nederlandse trio Solbakken en David Grubbs’s (solo)project Gastr Del Sol die respectievelijk op donderdag zesentwintig en maandag dertig maart in de Stuczaal aantreden.

De Leuvense konsertganger mag tevreden zijn wat betreft de dingen die hij dit jaar tot nu toe te zien kreeg. En dit doet goed, want wat leek uit te monden in een uitzichtloze impasse, door de ban van zowat elk zichzelf respecterend optreden naar een plaats buiten de ring, blijkt voorlopig afgewend. Van kelder, kafee tot fuifzaal: alle kenden een deftige decibel-inspektie om te kijken in hoeverre de van stadsewre gestelde geluidsnormen nageleefd werden. Het gevolg van deze politiek was dat zalen als ondermeer Belgisch Congo, Lido en Corso werden verzegeld of simpelweg verdwenen. Hierdoor geen Nova Mob, Fugazi, Napalm Death of Victims Family meer in Leuven, want dit was de muziek waar deze zalen voor stonden. Stuc daarentegen had zich ondertussen vooral op avant-garde jazz en

vrije improvisatie gericht om ook minder toegankelijke muziek in Leuven van een podium te voorzien. Ondanks de sterke programmatie van allerlei John Zorn-adepten de laatste twee jaar, kon Stuc blijkbaar niet verhinderen dat een gapende kloof ontstond tussen het muzikale aanbod en het thuisloze publiek. Dit jaar lijkt echter een formule gevonden om in Leuven de muzikale diversiteit opnieuw een kans te bieden, en dit binnen de ring. De samenwerking tussen Stuc en J.J. Records heeft ervoor gezorgd dat na enkele jaren van relatieve ontbering — Brussel en Gent zijn niet zover af — er weer een plaats in deze stad is voor muziek die meer dan tien man kan bekoren, en dit mag ook.

Donderdag is het Nederlandse Solbakken te gast in Stuc. Omdat de slowcore-informatie Rex het liet afweten, mag Solbakken het podium betreden als hoofddact. Op het titelloze debuutalbum (‘97) wordt meteen duidelijk wat deze groep van anderen onderscheidt. Tegendraadse Polvo-achtige drumpatronen en een punky samenzang met de dissonant op de juiste plaats, geven Solbakken de muzikale surplus die een bas/drum/gitaar-bezetting dezer dagen best kan gebruiken. Hiermee ontsnapt de groep telkens weer, al is het soms op het nipertje, aan de voorspelbaarheid die vele van dergelijke emo-rockgroepen tot niet meer dan afkoekels van elkaar maakt.

Maandag is het de beurt aan gitarist David Grubbs. Om de zoveelste verstriking in het web van muzikanten uit Chicago te

vermijden, volstaat te vermelden dat Grubbs in het verleden zijn muzikale spectrum heeft verkend en voortdurend verlegd bij illustere groepen als Squirrel Bait, Bastrø en Red Krayola. Sinds 91 is hij de drijvende kracht achter Gastr Del Sol, een project dat Grubbs tot voor kort deelde met Jim O’Rourke. Wanneer John McEntire, bekend van onder andere Tortoise, het als drummer bij Gastr Del Sol voor bekeken hield, ging het vooral om het uitwisselen van muzikale idiomaten tussen Grubbs en O’Rourke. Dat de communicatie niet altijd van een leien dakje liep, is makkelijk te verstaan als je weet dat het voor O’Rourke even vreemd was om in doodgewone bas/drum/gitaar-bezetting te denken als voor Grubbs om zonder drummer te werken. Camouffleur (98), het vierde album van Gastr Del Sol, is een hoogst individuele popplaat geworden. Zoals we van Grubbs gewoon zijn, zoekt hij nog steeds verder naar een herdefinitie van de begrippen ‘pop’ en ‘song’. Hiervoor put hij uit een rijke traditie van folk, abstracte rock, improvisatie, free-jazz en klassieke avant-garde. Het is precies ook daarom dat zijn muziek uitnodigt tot een intellectueel vertoog over de graad van abstractie, autonomie en meta-nivos. Ook associeert men hem vaak met de post-rock beweging uit Chicago. Zelden lijkt men de bal juist te slaan. Grubbs maakt bovenal muziek die ook zonder gepraat overreedt en genietbaar in haar sensibele blijft. Nu Jim O’Rourke recentelijk Gastr Del Sol verlaten heeft, trekt hij alleen de wereld rond met enkel een gitaar waarop hij her en der enkele liedjes ten beste geeft, zoals maandag in Stuc.

Stefan Huber

Solbakken kun je op donderdag 26 maart bekijken in de Stuczaal. Grubbs op dertig maart in de Vlamingenstraat. Voor verdere info over de optredens: zie agenda.

"Een horrorfilm is zoals op de achtbaan zitten"

Cindy Sherman's werk is vaak een crossover tussen schilderkunst, beeldhouwkunst en fotografie. Met haar debuutfilm 'Office Killer' voegt ze daar nu nog een genre aan toe. Ook dit keer is er sprake van overlapping met vooral haar vroegere fotografische werk, 'Untitled Film Stills'. Het hele onderscheid tussen die kunsten acht zij met andere woorden voorbijgestreefd. Sherman is geen fotografe of regisseur maar een artieste die werkt met beelden tout court, met de rol die ze spelen in onze samenleving, de mites die ze scheppen. Daaruit vertrekend komt ze al gauw terecht bij hét beeld van de vrouw, de vraag naar identiteit en de kunst van het lelijke. Het shockeren, het gruwelijke, de horror is nooit ver weg.

Sherman's favoriete filmgenre is altijd al de horrorfilm geweest. Ze kickt op films als 'Friday the Thirteenth' of 'Nightmare on Elm Street'; het is hetzelfde als op een achtbaan zitten, genietend van het ritje in het amusementspark dat je de stuipen op het lijf jaagt. Maar je voelt je veilig omdat je weet dat het toch allemaal namaak-angst is. Konkrete plannen om een film te maken had Sherman eigenlijk niet. Tot ze op een of andere fuif aan het socializen sloeg met Christine Vachon, een producente (ondermeer van 'Kids') op zoek naar regisseurs om een reeks onafhankelijke horrorfilms te maken.

De eerste daarvan werd 'Office Killer', een horrorfilm annex zwarte komedie over een ondergewaardeerde kantoorhuis, Do-

rine Douglas (gespeeld door Carol Kane), die door bedrijfsbesparingen gedwongen wordt thuis te werken. Bij één van haar avondlijke bezoeken aan het kantoor, doodt ze per toeval een collega. Ze neemt de man mee en verbergt hem in de kelder van het huis waarin ze samen met haar moeder woont. Het ongeluk heeft evenwel iets wakker gemaakt in haar, en ze begint systematisch haar collega's te vermoorden.

Wind

De status van Sherman als één van de meer fassinierende en bekende leden van de hedendaagse kunstscène gaf het project al de wind mee, maar bovendien vertoont het genre van de horrorfilm sailante overeenkomsten met haar vroegere werk. Sherman heeft namelijk altijd al een considerabele interesse betoond voor de grondvormen van de hedendaagse cultuur: film, publiciteit en televisie. Getuige is haar eerste werk, de reeks 'Untitled Film Stills' (1975-1980), foto's waarin ze zelf in de huid kruipt van filmdiva's uit de jaren vijftig.

De artistieke dialoog die ze in haar foto's met deze media aangaat, staat niet op zich, maar is duidelijk maatschappelijk relevant. De foto, het kunstwerk als middel. Wat het doel is van foto's, films, kortom beelden vraagt Sherman zelf zich onop-houdelijk af en stelt zo meteen de rol van beelden in onze samenleving in vraag. In elk geval draagt de stortvloed aan beelden die wij over ons heen krijgen sterk bij tot mitevorming en klichees. Sherman spitst haar aandacht vooral toe op één welbepaald mite: het beeld van de vrouw dat onze westerse (mannen)maatschappij kenmerkt. De vrouw wordt gezien als een object, de vrouwelijke identiteit herleidt tot de afme-

tingen van een life size poster van een slanke, bloedmooie brunet met een glas Rodenbach in de hand. Die eenzijdige, klicheematige betekenis van de betekenaar vrouw breekt Sherman af. Door zichzelf te verplaatsen in steeds andere filmsterren en figuren, ligt de betekenis van het woord vrouw, de vrouwelijke identiteit nooit vast maar is die in voortdurende beweging.

De horrorfilm leent er zich uitstekend toe om het traditionele beeld van de vrouw als lustobject af te breken. In haar foto's en nu dus in een film associeert ze vrouwen met het tegendeel van het hen opgelegde schoonheidsideaal: perversiteiten, boeemie, verkrachting en andere monsterlijkheden. Horror dus. Als het hoofdpersonage in 'Office Killer' in haar kantoor de bloederige en afstotende lijken opstapelt, komen de beelden het dichtst in de buurt van haar film stills. Zowel in haar foto's als in de film levert het beelden op die gruwelijk zijn, maar waar tegelijk een voyeuristische fascinatie van uitgaat. Iets wat de ervaring van het sublieme heet.

De horrorfilm op zich gebruikt Sherman om het eenzijdige beeld van de vrouw als object te doorprieken door de vrouw en horror met elkaar te associëren. Maar ook binnen het genre van de horrorfilm is het beeld van de vrouw aan konventies onderworpen. Ook hier gaat Sherman tegenin door bijvoorbeeld rollen voor vrouwen te bedenken die in de doorsnee horrorfilm niet mogelijk zijn, óf door de maatd niet te laten zegevieren.

Sherman wentelt zich helemaal in het idioom van de B-film. Tweederangskrakers wiens prestaties af en toe iets weg hebben van camp, geen karakteruitwerking, kitscherige licht- en schaduw effecten. Scènes die doen denken aan de schier epische bloedbaden van Dario Argento. Een toch wel gespecialiseerde film die vooral de Sherman- en de horrorfilms zal aanspreken.

Benny Debruyne

'Office Killer' van Cindy Sherman kunt u bekijken in de Stuzaal op zondag 29 maart om 20.00 u en op maandag 30 maart om 22.30 u.



Deze week niet in Veto:

Zoals beloofd aan onze vrouwelijke redaktieleden, geen voetbal meer in deze buitenbaan. Jammer, zo is er echt geen bal meer aan. • Wielrennen dan maar. Net te laat voor ons vorig nummer: Frank Vandenbroucke wint Parijs-Nice. Eindelijk nog eens een Belgisch coureur met balen. • Nochtans ging hij in Milaan-San Remo letterlijk kop zijn bek. • Van op zijn bek gaan weet die andere Frank Vandenbroucke, die van de SP, natuurlijk alles. Zijn snelle benen brachten hem tot Oxford maar nu is hij terug. • En hoe een balletje rollen kan: heeft het vorige week niet fel gebrand in Geel en Wellen? Unfinished business, mister Vandenbroucke? • Naar het schijnt zou Stefanie van Monaco weer zwanger zijn. Het Witte Huis heeft al in een fax laten weten dat Bill Clinton er geen bal mee te maken heeft. • Misschien is het Le Pen wel geweest. Tenslotte is Stefanie blond, arisch en zeer vruchtbaar. • Le Pen's Front National steunde centrumrechts om de linkse meerderheid in een aantal Franse regio's te breken. Centrumrechts schreeuwt nu dat ze dat niet gewolt hadden. Maar ja, wie kaats mag de bal verwachten. • In Brussel probeert de PS extreemrechts te stoppen door het verspreiden van pamfletten tegen Johan De Mol. De bal ligt nu terug in het kamp van het Blok. • Kort na de postume ekkuses aan Galilei, geeft het Vatikaan nu ook toe dat het in verband met de holocaust de bal misgelegd heeft. • De Paus zelf is naar Nigeria geweest om er een plaatselijke momik zalig te verklaren. Ruim één miljoen gelovigen woonden de plechtigheid bij. Dat zijn twintig volle Torhouse weiden. • Vol met festivalgangers, niet met koeien. • In Engeland is men trouwens 50.000 koeien kwijt die vernietigd hadden moeten worden, mogelijk besmet met BSE. Allicht zijn ze verscheept naar Nigeria. Het viel al op dat de gospels erg enthousiast meegeloid werden.



VADERS EN ZONEN / NOORDERLICHT DE TIJD



De Standaard over 'Vaders en Zonen': "De voorstelling is van een bijna ondraaglijke perfectie, noch smet noch kreuk, als een zeepbel die je bewondert en die niet eens barst..."

In alle tijden zijn verhalen en mythes geschapen over oorsprong en einde, over vormen en metamorfosen, over goden en wetten.

Verhalen die een beeld pogen te schetsen over onze plaats onder de zon.

Ook de cro-magnon-mens zal antwoorden hebben gezocht op vragen als: Wie zijn we? Waar komen we vandaan? Waarom zijn we hier? Zulke gedachten spreken uiteraard tot de verbeelding.

Lucas Vandervorst zal daarom in twee verwante voorstellingen — die op twee opeenvolgende avonden gespeeld worden — deze biologerende vragen vormgeven.

Voor 'Noorderlicht' vormt de wetenschap het uitgangspunt en wordt onderzocht hoe het leven aan de gesmolten schoot van de aarde ontstond. Waren we te verwachten of zijn we een schitterend ongeluk?

In 'Vaders en Zonen' wordt door de acteurs een persoonlijke poging gewaagd om greep te krijgen op de vraag naar de eigen oorsprong. Hoe toevallig of onontkoombaar zijn zij de zonen van hun vaders?

Tekst: Paul Pourveur

Regie: Lucas Vandervorst

Met: Dirk Buysse, Wim Van der Grijn en Lucas Vandervorst

Woensdag 1 april 1998 om 20 u - Schouwburg - Vaders en Zonen

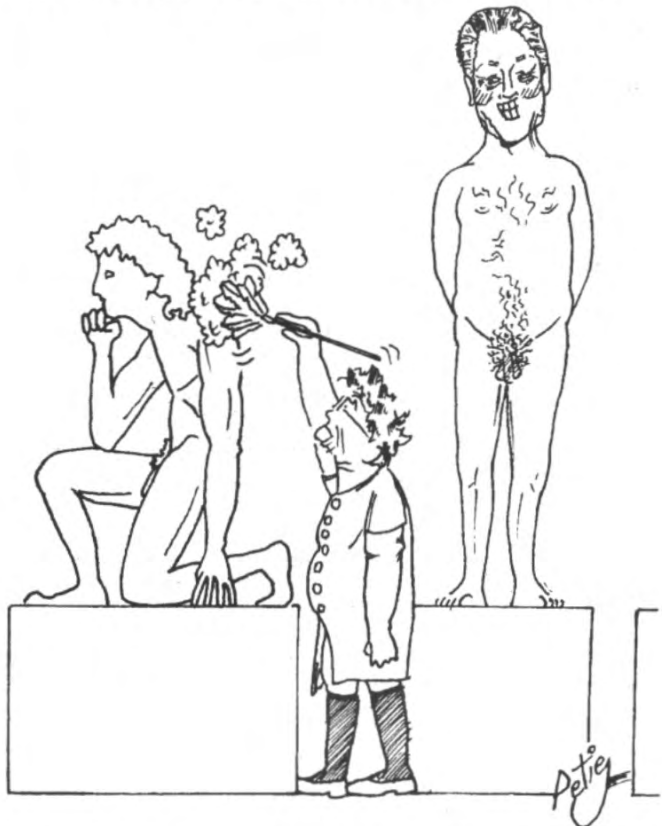
Donderdag 2 april 1998 om 20 u - Schouwburg - Noorderlicht

Toegangsprijs: 450 fr. (enkel) / 360 fr. (dubbel)

Reservering: 016/222 113 - loket Schouwburg

Gratis nabespreking op 'Vaders en Zonen' en vooruitblik op 'Noorderlicht' door de acteurs, aansluitend op de voorstelling van woensdag 1 april in de foyer.

OOK KUISVROUW MITTE HUIS SEKSUEEL CASTIGGEVALLEN



Erasmus akteert

Het aantal buitenlandse studenten in Leuven blijkt niet alleen door het Belgische bier maar ook door het teatervirus besmet. In een zestal opvoeringen brengen ze eind maart en begin april het toneelstuk 'The Third Man'. En dat alles onder de regie van de Ierse duivel-doet-al Robert Ryan, na zijn uren ook nog student aan de fakulteit Rechten in Leuven. Zijn motivatie put hij niet enkel uit het plezier onder de studenten, voor hem zit er (nog) meer achter.

Filmfiethebbers kennen 'The Third Man' ongetwijfeld als de film van Sir Carol Reed met Joseph Cotten en Orson Welles naar een scenario van Graham Greene, en met de bekende 'Third Man'-melodie van Anton Karas. Moord, mysterie en spanning vormen de hoofdcomponenten in deze klassieker. Harry Lime biedt zijn Amerikaanse

van werken. Na zijn eerste jaar universiteit onderbrak hij bijvoorbeeld voor een paar maanden zijn studies in Galway om in de Verenigde Staten als regisseur en akteur te werken. En dat hij nooit stiltiz, zullen ze ook hier geweten hebben. Sinds hij in Leuven is, richtte hij bijvoorbeeld ook het krantje voor buitenlandse studenten, The Voice, op. Zelfs Oliver Stone wist hij te strikken voor een interview. Zijn moeder is er niet echt gerust in, ze belt dan ook regelmatig om te vragen of hij wel genoeg studeert. We kunnen zijn moeder geen ongelijk geven want zijn grootste passie is en blijft acteren. Het zit hem in het bloed. Al vanaf zijn achtste is hij ermee bezig.

Veto: Houdt je bewerking enig verband met de hedendaagse werkelijkheid?

Robert Ryan: «Eigenlijk niet. Het gaat om een historisch gegeven. Net zoals het script situeert het stuk zich vlak na de Tweede Wereldoorlog in een sfeer van geheimen, zwarte markten en een wereld waarbij

vereniging voor buitenlandse studenten te stichten, die de studenten na ons mogelijkheden moet bieden. Ik hoop trouwens ook de interesse om te acteren en toneelstukken te spelen wat aan te zwengelen.»

Veto: Waar haalde je je sponsoring?

Ryan: «Portulaca, de internationale studentenvereniging, Pangaea en het internationaal studentencentrum sprongen bij. Kultuurraad zal een eventueel verlies opvangen. Maar ik hoop dat we daarop geen beroep zullen moeten doen. Het was ook niet gemakkelijk om een aangepaste infrastructuur te vinden. Het Stuc was volledig volgeboekt. Uiteindelijk konden we terecht in het Maria-Theresiacollege.»

Verband

Veto: Hoelang zijn jullie al bezig met de voorbereidingen?

Ryan: «Sinds december vorig jaar. De eigenlijke repetities begonnen ongeveer zes weken geleden. Ik ben niet nerveus, maar



(foto Dirk Bernard)

vriend een job aan in het na-oorlogse Wenen. Bij diens aankomst blijkt Harry dood te zijn. Maar er klopt iets niet.

Moeder

Precies hetzelfde uitgangspunt vinden we terug in het toneelstuk van de Erasmusstudenten in Leuven. Robert Ryan herwerkte eigenhandig het filmscenario tot een toneelstuk. Hoewel hij pas eenentwintig is, heeft hij toch al ervaring met deze manier

mensen zich verstoppen. Het klimaat is dat van de film noir. Ik heb dan ook een proloog op mijn stuk moeten schrijven.»

Veto: Vanwaar je idee om je stuk hier op te voeren met buitenlandse acteurs?

Ryan: «Het stuk leent er zich helemaal toe. In de film spelen heel wat verschillende nationaliteiten mee. Ook in Leuven zijn die er. In ons teaterstuk spelen twintig acteurs van veertien verschillende nationaliteiten mee, waaronder trouwens één Belg. De voertaal is natuurlijk het Engels. Ik herwerkte het scenario twee jaar geleden in Ierland. Toen het af was, vatte ik het plan op om het tijdens mijn buitenlandse studies in Leuven op te voeren.»

Verlies

Veto: Wat deed je met de 'Third Man'-melodie?

Ryan: «Die komt niet terug in het stuk. In de plaats ervan is er donkere en zware klassieke muziek die de suspense moet ondersteunen.»

Veto: Stond je er voor de organisatie helemaal alleen voor?

Ryan: «Aanvankelijk wel. Er bestaat in Leuven helemaal geen teatervereniging voor buitenlandse studenten. Dat was trouwens een andere reden om het stuk te spelen. Met de zes opvoeringen hoop ik genoeg geld bijeen te krijgen om een teater-

Studeer Spaans in koloniale sfeer
Antigua Guatemala

- Privé leraar (4 uur per dag)
- verblijf in gezin (+ maaltijden)
- naschoolse activiteiten
- startdata: elke maand
- prijs: 6900 fr. per week

Yucca Travel-Language ssm Soenen Travel
Tel./fax: 02/720.28.95
Fax: 00 502 832.51.52
E-mail: yucca@conexion.com.gt

ik kan nauwelijks wachten op de opvoeringen. Anderzijds besef ik ook wel dat er de komende twee weken nog heel wat moet gebeuren.»

Veto: Hoe zit het met de sfeer onder de studenten-acteurs?

Ryan: «Die is fantastisch. We werken goed en we zijn allemaal goede vrienden. Het hele gebeuren brengt natuurlijk ook een nauwere band tot stand tussen de gemeenschap van buitenlandse studenten hier.»

Veto: Is rechten wel een voor de hand liggende studiekeuze voor iemand met zo'n akteerdrang?

Ryan: «Eigenlijk studeer ik een mix van wat jullie rechten en politieke wetenschappen noemen. Maar ik ben niet van plan in die richting werk te zoeken. Toch heb ik op die manier steeds iets om op terug te vallen voor het geval mijn akteer- of regisseurprestaties op niets zouden uitdraaien. Ik hou er niet zo van met mijn leven riskante zaken te ondernemen. Ik neem veel liever risico's met toneelstukken.»

Veto: Wat ben je hierig van plan?

Ryan: «Ik zou graag iets gaan doen rond Caesar van Shakespeare, maar dat zien we dan wel. Eerst zou ik iedereen aanzetten: Go to the play!»

Aernout Beke

berichten

Gratis Fietstatooie

Net zoals in oktober '97 organiseert het Sic (Sensibiliserings- en Informatiecentrum Milieu & Mobiliteit) samen met Velo en de Preventiedienst Stad Leuven een fietsgraveractie. In oktober werden er al 1.111 fietsen geregistreerd. Fietstatooie is een preventieve anti-diefstalmaatregel. Niet alleen worden verwoede 'fietsverzamelaars' ontmoedigd, maar een geregistreerde fiets kan bij het terugvinden gemakkelijker terugbezorgd worden. Zo kreeg een Nederlandse vrouw onlangs haar fiets na meer dan 20 jaar toch nog terug.

Als je stalen ros toch verdwijnt, is het aangewezen een aangifte van deze fietsdiefstal te doen. Daarvoor moet je nu niet meer noodzakelijk bij de politie zelf terecht. Je kan ook naar Velo, Sic, Pangaea, je faculteits- en residentiesekretariaat, de Leuvense hogescholen en het station stappen; daar een aangifteformulier invullen en dat vervolgens naar de politie faxen. Je kan ook rechtstreeks via internet een aangifteformulier 'afladen', dat je dan omwille van de geldigheid — voorzien van een handtekening dus — kunt faxen naar de Preventiedienst van de KU Leuven.

Afladen kun je op de internet-pagina van Sic & Velo: http://www.kuleuven.ac.be/dsv/studvoor/sic_velo.htm.

Er wordt gegraveerd op de volgende data: 24, 25 & 26 Maart in Alma 3 om 12.00 u, 14.00 u, 18.00 u en om 19.30 u. Op 31 Maart, 1 & 2 April is Alma 2 aan de beurt. De tijdstippen: 12.00 u, 14.00 u, 18.00 u en 20.00 u.

Kultuurraad verkiest

Kultuurraad, de Leuvense overkoepelende studentenorganisatie die zich bezighoudt met kunst en cultuur, vertegenwoordigt de studenten en behartigt hun culturele belangen. Kultuurraad is een forum van geïnteresseerden en vertegenwoordigers van alle fakulteitskringen die mee het cultuurbeleid willen bespreken en bepalen, en die met een actieve werking de betrokkenheid tussen studenten en kunst/kultuur wil vergroten en de drempels daartoe probeert te verlagen (demokratisering). Kultuurraad vaardigt ook de studentenfakultie af in de beheerraad van Stuc.

Kultuurraad zoekt een koördinator voor de ondersteuning van zijn werking. Het gaat om een halfzijdse kracht, voor het academiejaar 1998-1999 (vanaf 1 juli 1998), met een bedieningscontract van bepaalde duur. Van september tot en met mei, wordt deze functie met één vierde uitgebreid met de coördinatie van het vrijwilligerswerk

van kunstencentrum Stuc. In de praktijk blijkt een full-time engagement voor de taak van Kultuurraad-koördinator meer dan nodig te zijn, gezien de omvang van het takenpakket.

Vanaf maandag 23 maart kan je een volledige profielbeschrijving opvragen via het Stuc-onthaal, Van Evenstraat 2d, tel: 016/23.67.73. We verwachten alle sollicitatiebrieven (begeleid van een CV) ten laatste op donderdag 30 april op volgend adres: Kultuurraad der Leuvense Studenten t.a.v. Katrin Vandenbosch, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven.

Sociale Raad verkiest

Sociale Raad (Sora) is een van de geleidingen van Loko (de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie). Sora houdt zich bezig met de democratisering van het onderwijs: het bestrijden van sociale en culturele drempels die het studeren voor sommigen moeilijk of onmogelijk maakt. Daarvoor werden er aan de universiteit medebeheersorganen opgericht waarin Sociale Raad de Leuvense studenten vertegenwoordigt. Voor haar werking zoekt Sora, voor het academiejaar 1998-1999, twee vrijgestelden en een voorzitter.

Een voorzitter (v/m): zijn taak bestaat erin de werking te coördineren, medewerkers toestaat te maken en de beslissingen van de Algemene Vergadering uit te voeren. Hij/zij werkt ook mee aan de inhoudelijke ondersteuning. De voorzitter is ook ondervoorzitter van de Raad voor Studentenvoorzieningen.

Twee vrijgestelden (v/m): zij zijn half-tijds betaalde en geëngageerde krachten. Hun faak bestaat erin Sora administratief en inhoudelijk te ondersteunen, het geheel mee te coördineren en in goede banen te leiden. Zij zetelen ook in de verschillende medebeheersorganen waar Sora de studenten vertegenwoordigt.

De kandidaturen voor vrijgestelden moeten binnen zijn op Sociale Raad voor vrijdag 24 april om 17.00 u. De voorstelling van de vrijgestelden gebeurt op de Algemene Vergadering van Sora van dezelfde dag.

Voor beide functies (voorzitter en vrijgestelden) moet een motivatiebrief en een CV de kandidatuurstelling aanvullen. De bekendmaking van de plaatsen voor de studentenvertegenwoordigers in de medebeheersorganen volgt in een latere editie van Veto.

Sociale Raad vindt je in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Tel: 016/22.95.41. Fax: 016/22.01.03. E-mail: Sora@sora.student.kuleuven.ac.be.

BELGIE
BRUSSEL 02 47 88 1111
BRUSSEL 02 47 88 1111
011/22.41.61

KONCERTEN

28/3 **SPEAKER BITE ME** (Den.)
4/4 **AMP + ULTRASOUND** (J.K.)
18/4 **NEMO** (B.)
25/4 **GONZO'S FLYING CIRCUS**
26/4 **AUDIO ACTIVE** (Japan)
2/5 **KATO HIDEKI** (New York/USA)
27/5 **AUTECHRE** (J.K.) d.v.
30/5 **ARAB STRAP** (J.K.) + PLURAMON (D.)
12/6 **PERVERTED** (B.)
20/6 **RAWFRÜCHT** (B.)
26/6 **CRESCENT- MOVIE TONE - THIRD EYE FOUNDATION** (J.K.)

AGENDA FILM - THEATER - EXPO - WORKSHOPS * Info via BELGIE



lezersbrieven

vervolg van p. 2

dan zal er toch wel iets van waar zijn.

Omar Fathi,
Ie kan Arabistiek & Islamkunde

Algerije

Graag had ik gereageerd op de woorden van professor Vermeulen in het Middelpunt van Veto 23 over de 'Algerijnse kwestie' (sic). Verstrikt als hij zit in de neokolonialistische ideologie — een bepaalde kijk op de werkelijkheid, opgelegd ten dienste van bepaalde machtsbelangen — moet het hem wel een raadsel zijn hoe sociale ontevredenheid zich in die landen uit in islamitische termen. Vooreerst wil ik zeggen dat het overplanten van westerse socialistische concepten geen zin heeft. Revolutionairen moeten, naar het voorbeeld van de Zapatisten in Mexico, eerst en vooral teruggrijpen naar de progressieve elementen uit de eigen plaatselijke traditie (in dit geval de islam). Vervolgens vertoont het fundamentalisme de grondtrekken van het fascisme: elementen uit de heersende ideologie die op hol slaan onder invloed van psychische (de angst voor vrijheid) en sociaal-economische factoren. Toch is het fundamentalisme meer dan een niet-bedoeld neveneffect van onze wereldorde. Het is ook 'nuttig' voor die orde. Immers, het Orwelliaanse 'war is peace' indachtig, betekende het ineenstorten van het pseudokommunisme het verlies van een belangrijke steunpilaar van het kapitalisme. Daarom moest men vlug een nieuwe tegenhanger voor dit systeem vinden en dat werd het moslimfundamentalisme. Dus heeft men de doorsnee westerling wijsgemaakt dat moslims gevaarlijke fanatici zijn die we best zo ver mogelijk van onze grenzen houden. Koren op de molen van ekstreemrechts natuurlijk (bij-

voorbeeld het KVHV), wat Omar Fathi terecht aanklaagde. Hierbij veinst het Westen slechts te strijden voor 'demokratie' in andere landen. Dit alles blijkt overduidelijk uit het feit dat Saoedi-Arabië, wier regime door de VS in het zadel wordt gehouden, een fundamentalistische diktatuur is en het Fis steunt. Het is dus niet zo dat 'de internationale gemeenschap' niets kan doen omdat de Algerijnse bevolking er vijandig tegenover is. De 'internationale gemeenschap' is een eufemisme voor het belang van de kapitalisten in de imperialistische landen, die willen dat de burgeroorlog voortduurt. Het is bovendien niet de islam die in de weg staat van de democratie, maar ons wereldsysteem laat slechts (schijn)demokratie toe waar die onveerbaarlijk is voor dat systeem, namelijk waar men de mensen voldoende zand in de ogen heeft kunnen strooien in verband met dit systeem. 'De Algerijnse kwestie' is dan ook een ideologisch besmette term. Het gaat om de imperialistische kwestie.

Johan Van den Broek,
Iste kan EW

Fakbar

In Veto 22 stond een lezersbrief over hoe de fakbar Letteren drie franstalige studenten onthaalde. Ik was één van die drie studenten en sta erop deze betreurenswaardige gebeurtenissen te preciseren. Donderdagnacht, 19 februari, begaf ik me naar de fakbar Letteren. Ik ben namelijk zelf lid van de filosofische kring van de UCL. Ik was vergezeld van de voorzitter van de Brusselse club en een oud-voorzitter van de biologische kring, beiden van de UCL. Ik begaf me naar die fakbar om relaties te doen ontstaan tussen onze respectievelijke associaties. Ik had daarvoor een mandaat bij van

de voorzitter van de kring van filosofie en letteren van Leuven. We droegen dus onze traditionele studentenuitrusting, pet en lint, want het betrof een officiële delegatie. Nog voor we wat gezegd hadden in de fakbar hoorde ik tot mijn verbazing: "Vlaams blokker!" Er kwam een meute studenten onvriendelijk tegen ons brabbelen in een patois waarvoor Vondel zich zou keren in zijn graf. Wat later kwamen anderen eisen in korrekt Frans dat we onze petten moesten afnemen. Wij weigerden — een franstalig student neemt enkel zijn pet af om een eenker te betreden, een dame te groeten of voor de koning — en trachten het doel van onze komst uit te leggen. Tevergeefs: het zien van onze petten sloot elke communicatie uit. Surrealistisch was dat lid van

het KVHV dat ons zei dat hij het gedrag van zijn medestudenten afkeurde. Hij bood ons zelfs een pint aan om zich te verontschuldigen voor de slechte ontvangst. Om mijn contactmissie te vervullen, zette ik me aan de toeg en vond troost bij een student islamologie. Opeens tikte één van mijn vrienden me op de schouders en zei me: "Ze hebben de flikken gebeld!". Onze gastheren kwamen ons nu uitschelden voor fascist en nazi. Toen ik buiten ging, zei ik hen dat ik voor het eerst fascist van het Vlaams Blok zag. Ik meld u met droefheid dat dit geschiedde in de fakbar Letteren te Leuven.

François Boeck,
doctorandus filosofie UCL

Nvdr: vertaald uit het Frans.

AVONTUURLIJKE JONGERENREIZEN

18 tot 28 jaar



Te voet gaan als middel om veel te beleven en ontdekken, om je grenzen te verleggen • in kleine groep, Nederlandstalig begeleid door dynamische jongeren • in Europa (Schotland, Spanje, Corsica, Griekenland, Italië,...), in Marokko, Turkije, Nepal... • ver van het massatoerisme • duidelijke alles in-prijzen

TREKTOCHTEN EN WANDELINGEN
rafting of canyoning, per kajak of terreinfiets

Naam

Adres

Terugsturen naar Anders Reizen, Refugiestraat 15, 3290 Diest of fax 013 / 32 16 08

BON voor brochure of BEL 013 / 33 40 40

Anders reizen



Zin in een Stage of een Studentenjob?

De Stages & Jobs databank: meer dan 900 ondernemingen bieden u 60.000 stages en studentenjobs aan in heel België en de rest van de wereld.
Gratis consultatie van 16 maart tot 17 juli 1998 in alle Generale Bankagentschappen en bij IBM Belgium, Victoria Reginalplantsoen 1 te 1210 Brussel (metro Rogier).



Generale Bank

Knack

IBM



zoekertjes

✓ Aan de klootzak die mijn portefeuille gepikt heeft in Politika en ze vervolgens in het WC achterliet wou ik nog dit meedelen: "Onnozelaar. Er stond nog 1000 frank op mijn protonkaart die je dus ook had kunnen meegrissen. Je eerlijkheid is dus duidelijk evenredig met je verstand. Kutkop". Pascal Seynhaeve.
 ✓ Radio Danny leeft weer. Elke maandagavond tussen 8 en 10u een nieuwe portie Sulisme, koken met Marie-Antoinette en veel andere onzin op Vilenspiegel 106.7FM. Wil ook jij je romantische ontboezemingen kwijt, aarzel dan niet en schrijf naar Nachtvinders: Van Bladelstraat 19, 3020 Herent en help Tony aan brieven en gedichten. Nachtvinders, elke maandagavond tussen 10 en 12 op Vilenspiegel FM 106.7; uw lief luister toch ook?
 ✓ Mirakuleus genoeg woont ze niet in de buurt van tanks. Ze fl(a)irt wel graag.
 ✓ War is ****?
 ✓ Aan de sympathieke, knappe juffrouw die me voorliet en me pen en papier leende in de bibliotheek literatuurwetenschappen: bedankt. Odysseus.
 ✓ Aan de fanclub van de wilde wijven club.

wat bedoelen jullie met een misverstand? Bij deze is dit opgelost.
 ✓ Woensdag 1 april zijn het presidiumverkiezingen bij Alfa. Kom zeker allemaal stemmen en dan wel voor Maarten en Tijn als Preses en Vice.
 ✓ Hey Robby, ge ging toch op TV komen? In de plek daarvan u weer es zat gezopen en daarna slaag gehad van Martine Jonckheere? Zijn wij daarvoor speciaal meegeweest naar Brussel? Uw ontgoochelde supporters. P.S.: Ge hebt het vor de rest wel goed gedaan, hoor.
 ✓ Aan alle verzadigde vrouwen die mijn verhaal willen zien, sta op 25 maart om 21h

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
 Video-, klank- en lichtmateriaal
 Videoscermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
 met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

016/201.301

(advertentie)

aan de ingang van alma 3.
 ✓ De man van staal.
 ✓ Farewell, revolted fairt and Diomed, stand fast and wear a castle on thy head. [Troilus, wiens lief Cressida afgepakt is door Diomedes]
 ✓ Groeten aan KC die nu ook de searcherkes heeft ontdekt.
 ✓ Eeh ket, dat Courtney Cox de Spice Girls verlaten heeft, loopt nu toch de Spuyegaten uit. POEFKE FALOUCHÉ.
 ✓ Mensen gezocht om het SJW te helpen "Steven Groenwals" op te sporen. Ervaring met mentaal gehandicapten gewenst om een

goede samenwerking tot stand te kunnen brengen. Steven Groenwals.
 ✓ Barthel, ik wil je nooit meer zien!!!!!! Ria.
 ✓ Leve de Bompas!!
 ✓ Romania is een wasprodukt.
 ✓ Lang leve de cheerleaders!
 ✓ Germania rules José Happart.
 ✓ Flip is een gevoelige jongen met een skateboard en vertelt domme moppen.
 ✓ Zoekt u een fotokarstus? Ga dan naar de Kaf en breng een boek kaarten mee.
 ✓ Romania, bedankt voor het vat.
 ✓ Nein, Schumacher ist der Weltmeister.



WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118
 Tel: 23.70.30

Ma.-Do. 9 - 22u.
 Vr. 9 - 20u.
 Zat. 10 - 17u.

Tiensestraat 88
 Tel: 23.70.02

Ma.-Vr. 9 - 19u.

aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes

Naamsestraat 115
 Tel: 23.70.03

Ma.-Vr. 9 - 19u.
 Zat. 10 - 17u.

agenda & ad valvas

DOOR PASCAL SEYNHAEVE

kolofon

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 24, Nummer 25
 23 maart 1998

Ver. uitg.: Bart Eeckhout
Hoofdredaktie: Raf Gerits
Redaktiesekretaris: Bart Eeckhout
Redaktie: Kristof 'kebab' Daniëls, Benny 'sirkel' Debruyne, Hans 'spetti' Declercq, Joost 'ik heb een rode kop van het fietsen' Helsens, Jeroen 'situsvrucht' Lissens, Sofie 'Westende' Overstijns
Doka: Bart 'movin' Andries, Dirk 'movin' Bernard, Joost Helsens, Jeroen 'ieder- een welkom, vrijdag in de Sioux' Lissens, Ivan 'die Duvel krijg je nog wel' Put, Elena Schutjes, Maarten Timmermans
Medewerkers: Bart 'Ché' De Schrijver, Stefan 'liekes' Huber, Kris Kuppens, Veronique 'Stella goes A'dam' Patteuw, Pascal Seynhaeve, Ann 'Cha' Van De Moortel
Layout en vormgeving: Dirk Bernard, Kristof 'shoarma' Daniëls, Benny 'morf- en' Debruyne, Hans 'roltabak' Declercq, Filip 'Museum' De Keukeleere, Bart Eeckhout, Raf Gerits, Joost Helsens, Jeroen Lissens, Peter Mangelschots, Sofie Overstijns, Pascal Seynhaeve, Eva Wittoxc
DTP: Filip De Keukeleere, Hans Vandabeele, Eva 'minimal' Wittoxc
Spelling: Filip De Keukeleere, Benny Debruyne, Bart Eeckhout, Eva Wittoxc
Eindredaktie: Benny Debruyne, Hans Declercq en Pascal Seynhaeve
Vorige week vergeten, bij deze onze welgemeende excuses: Ann Van De Moortel

Internet-Veto:
 http://www.veto.student.kuleuven.ac.be
e-mail:
 veto@veto.student.kuleuven.ac.be
Zetwerk en publiciteit
 Allaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
 Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redactievergadering
 iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

DINSDAG

20.00 u **KONSERT** Preselekties Marktrock-podium '98, in Kafé 1 Plectrum, Naamsestraat 46, toeg. gratis, org. VZW Marktrock, Postbus 21, 3000 Leuven.
 20.00 u **TEATER** Campustoneel speelt "Lemmingen", in Kapel Zwartusters, Zwarte Zustersstraat 2, toeg. 150/200.
 20.30 u **TEATER** "Wolokolamsker Chaussee" van Theater Antigone/Kaaitheater, in Stuc, toeg. 200/300/250/350, org. Stuc ism. CC Leuven.

WOENSDAG

12.45 u **KONSERT** Koor Lemmensinstituut o.l.v. M.-R. Van Gerven, in U.Z. Gasthuisberg, toeg. gratis, org. diensten algemeen-koördinator U.Z. Gasthuisberg.
 20.00 u **KONSERT** Koor en Orkest Lemmensinstituut brengen "Messe in H-mol (BWV 232)" van J.S. Bach onder de algemene leiding van Kurt Bikkemeborg, in Lemmensinstituut, Herestraat 53, toeg. 400/300/200, reservatie 23.39.67.
 20.00 u **TEATER** Teatro de Danza Espagnola speelt "Liefde, verleiding en dood", in Stadschouwburg, toeg. 750/500/350/150, org. Voor reserveringen tel. 22.21.13.
 20.00 u **TEATER** Drie Vingers speelt "Verleden Hartjes", in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 450, reservatie 22.21.13.
 20.15 u **KONSERT** Het Universitair Harmonieorkest o.l.v. Maurice van Mechelen. Solist: Patrick De Smet, in PDS. Deberiotstraat 24, toeg. 200/300, reservatie en info bij Kultuurkoördinatie KU Leuven: 32.41.40.
 20.30 u **TEATER** Victoria speelt "Wysiwyg", in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.

DONDERDAG

20.00 u **TEATER** Campustoneel: zie dinsdag.
 20.00 u **KONSERT** Koor en Orkest Lemmensinstituut: zie woensdag
 20.00 u **KONSERT** Johan Verminnen & Koen De Cauter brengen import/eksport: "Chanson-swing à la carte", in Stadschouwburg, toeg. 500/400/300/150, reservatie 22.21.13.
 20.00 u **TEATER** Drie Vingers speelt "Verleden Hartjes", in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 450, reservatie 22.21.13.
 20.30 u **KONSERT** Rex & Solbakken met postrock/slowcore, in Stuczaal, Van Evenstraat 2d, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 20.30 u **TEATER** Victoria speelt "Wysiwyg", in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 22.00 u **MULTIMEDIAHAPPENING** "Fresh Fish": multimediahappening i.c. with Kabezpatch.video-art "Or how the West was won" door Jess De Gruyter. Tunes door Jan Van Biesen (Studio Brussel) & Philharmonix, in Silo, Vaart 29a, toeg. 100, info op tel: 016/20.17.71.

VRIJDAG

20.00 u **GESPREEK** In de reeks Ontmoetingen op vrijdag "Ziet toe, dat uw geest niet afgestompt wordt door onmatigheid". Kan de regel van Benedictus ons een inspiratiebron zijn? in J.Stasstraat 2, toeg. gratis, org. Werkgroep Broederlijk Delen in de Univ. Parochie.
 20.00 u **TEATER** Campustoneel: zie dinsdag.
 20.00 u **KONSERT** Koor en orkest Lemmensinstituut: zie woensdag.
 20.00 u **KONSERT** Willem Vermandere & N'Faly Kouyaté (exklusief voor Leuven) brengen import/eksport, in Stadschouwburg, toeg. 400, reservatie 22.21.13.

ZATERDAG

14.00 u **BEZOEK** Geleid bezoek aan de Ridderbuurt, Samenkomst aan buurthuis 't Lampeke, Cité Delvaux, m2, toeg. 100, org. Humanistisch Verbond, De Bériotstraat 6.

15.00 u **TEATER** Maccus (NL) speelt "Jetje", in Auditorium Minnepoort, Kon. Albertlaan, toeg. 200/160, reservatie 22.21.13.

ZONDAG

14.30 u **TORNOOI** Provinciaal muziek- en gangtormoel, in C.C. Minnepoort, Koning Albertlaan 52, org. Info: dienst cultuur Vlaams-Brabant: Marina Camps: 26.76.28.
 16.00 u **KONSERT** "La Primavera". Het lente-konsert van Radio 1 door L'Arco Musicale Symphonic Orchestra o.l.v. Dirk Brossé, in Stadschouwburg, toeg. 1000/850/650/400, reservatie 22.21.13.
 20.00 u **FILM** "Office Killer" van Cindy Sherman, in Stuczaal, Van Evenstraat 2d, toeg. 175/150/125/150, org. Stuc.

Alfa

• 23/03 om 20.00 u: Presidiumvergadering met gratis VMUS-debat en kreeft, in Perma.

Crimen

• 26/03 Verkiezingen tijdens de colleges en in Nieuwe Valk van 11.00 u tot 13.00 u. • 26/03 om 20.30 u: Pop Poll, in Onis Huis.

Germania

• 25/03 Voetbal: gouden bertjes tegen het A-team, in Sportkot. • 25/03 om 20.00 u: Film: "Sleepers", in MSI 03.18, toeg. gratis. • 30/03 om 20.00 u: Verkiezingsdebat, in MSI 00.20.

Historia

• 23/03 om 20.00 u: film: "Naked Lunch", in MSI 03.18. • 24/03 om 20.00 u: film: "Effi Briest", in MSI 03.18. • 24/03 om 22.00 u: Rock 'n' Rollavond, in Fak Letteren. • 26/03 om 20.00 u: film: "Eraserhead", in MSI 00.28.

Historia, Germania, Romania, Mecenas, Alfa

• 26/03 om 22.00 u: Vijfsterrenuil, in Lido.

KHL Didactica

• 26/03 om 22.00 u: Galabal, in Metropol.

Klilo

• 23/03 om 19.30 u: tapavond, in Fak Letteren. • 25/03 om 21.00 u: PV, in Smeiers. • 30/03 om 13.30 u: tapnamiddag, in Fak

Letteren. • 30/03 om 20.30 u: Kantus in Tir n'a nog.

LBK en Medica

• 23/03 om 10.00 u: Bloedserieus; bloedafname, tot 15u, in L&W. • 26/03 om 10.00 u: Bloedserieus; bloedafname, tot 14u, in Gasthuisberg.

Medica

• 23/03 Verkiezingsweek. • 26/03 om 20.00 u: revu. • 26/03 om 22.00 u: verkiezings-show. • 27/03 om 20.00 u: revu.

NFK

• 24/03 om 13.00 u: Magritte-tentoonstelling, in poort HIW. • 24/03 om 20.30 u: Film: "Paris-Texas", in MSI 00.28, toeg. gratis. • 25/03 Kluchtjshockey. Gratis bus aan Biertuin. • 26/03 Fakbaravond, in Biertuin.

Pedagogische Kring

• 26/03 om 22.00 u: Fakavond in L' Affaire.

Psychologische Kring

• 23/03 Kleinkunstavond, in Shrink. • 25/03 om 18.00 u: Films, in Michotte PSI. • 26/03 Piet Konijnluif, in Shrink.

VTK

• 23/03 om 09.30 u: Departementsbezoek Elektrotechniek. • 23/03 om 11.30 u: Broodjes tot 14u00, in Theokot. • 26/03 Optreden van Het Bestaat, in 't Elixir. • 29/03 om 23.00 u: Happy Hour, in 't Elixir.

"Schermen is eigenlijk vooral een gevoel"

Iet alle studenten definiëren het studentenleven als een evenwichtige combinatie tussen studeren en uitgaan.

Aan de KU Leuven studeren ook een aantal talentrijke sporters die dankzij een speciaal topsporterstatuut erin slagen zich te ontwikkelen tot een gezonde geest in een gezond lichaam. En Veto begint zijn reeks met stijl. Jan Coninx is tweedejaarsstudent rechten en tegelijk één van België's beste schermers. Toen hij zes jaar was, is hij gaan kijken naar twee vrienden die met schermen begonnen waren. Zij zijn allang gestopt, Jan Coninx daarentegen reist in april af naar de wereldkampioenschappen voor junioren in Venezuela.

Veto: Schermen heeft wel nog last van een zeker elitair karakter.

Coninx: «Spijtig, maar dat is wel niet zo. Als je gewoon wil schermen voor je plezier, dan kost dat echt niet veel geld: je hoeft niet naar tornooien te gaan en het materiaal is niet vlug kapot. Als je in competitie schernt is het wel redelijk duur. De tornooien — zeker de belangrijke wereldbekertornooien — zijn zelden in België. Dat moet je in het begin zelf betalen. Als je een paar resultaten haalt en als het Belgisch Olympisch Internationaal Komitee (BOIK) je wil sponsoren, dan valt het wel mee. Schermen zelf is totaal niet elitair, hoor. Ook in Leuven is er trouwens een schermclub, Parsifal.»

Veto: Wat houdt het statuut van topsporter precies in?

Coninx: «Ik ken niet de precieze criteria. Je moet een aanvraag indienen bij professor Boutmans. Zij beslissen dan of je aan de criteria voldoet. Ik geloof dat je eerste nationaal moet zijn, in de nationale ploeg moet zitten of er een selectie voor gehad hebben. Daarna word je uitgenodigd voor een gesprek en uiteindelijk beslissen ze of je het statuut van topsporter krijgt. Eenmaal je dat statuut hebt, krijg je de mogelijkheid om je eksamens te spreiden. Dat moet je dan wel voor april aanvragen. Je kunt ook kiezen om één studiejaar in twee jaar af te werken. Wat je ook nog kunt doen is vragen om eksamens juist na de deliberaties af te leggen, en toch laten meetellen voor eerste zit. Ook dat moet je voor april beslissen.»

Happig

Veto: Waar zal jij gebruik van maken?

Coninx: «Ik heb gevraagd voor eksamen-spreiding, maar ik denk niet dat ik het ga doen. Ik heb het gevoel dat ze daar op de rechtsafkultie niet zo happig op zijn, in tegenstelling tot op het sportkot. Hier is er meer een houding van 'ofwel doe je rechten, ofwel interesseert het je niet en doe je iets anders'. Vorig jaar heeft professor Huyse eens een mooie preek gegeven tegen de topsporters. Toen heb ik besloten om enkel als het echt niet anders kan van die mogelijkheden gebruik te maken.»

Veto: Wat zei Huyse dan wel?

Coninx: «Hij zei dat hij het belachelijk vond dat er een topsporterstatuut is. En als het dan toch werd gedaan, dan moesten pianisten of violisten enzo ook een statuut krijgen. Maar ik heb gehoord dat er drie muzikanten zijn die ook een speciaal statuut hebben; blijkbaar wist hij dat niet. Ik denk niet dat ik er gebruik van zal maken. **Veto:** Zou het problemen opgeleverd hebben, mocht je het topsporterstatuut niet gekregen hebben?»

Coninx: «Ja. Als het WK nu was samengevallen met een eksamen en ik kon het niet verplaatsen, zou dat een serieus probleem geweest zijn. Ik heb wel het geluk dat schermen een wintersport is en na het WK

— meestal tijdens de paasvakantie — is het seizoen vrijwel gedaan en kan ik mij concentreren op het studeren. Als je nu aan atletiek doet, of tennis, dan begin je pas serieus te trainen.»

Veto: Heb je er nooit aan gedacht om naar de Vrije Universiteit Brussel te gaan in plaats van naar de KU Leuven, want daar zijn de faciliteiten voor topsporters het best?

Coninx: «Ja, eerst wou ik naar de VUB gaan. Maar ik denk dat Leuven een fijnere stad is. Ik ben ook altijd naar een katholieke school geweest, in plaats van een gemeenschapsschool. De KU Leuven staat ook hoger aangeschreven dan de andere universiteiten.»

Uitgeslapen

Veto: Hoe valt het studentenleven — uitgaan bijvoorbeeld — te combineren met topsport?

Coninx: «Voor mij persoonlijk valt het wel

inderdaad een paar, één waarmee ik op kot zit, en ook een meisje. Als ze weet dat ik een tornooi heb, dan liggen de kopies al klaar, zelfs zonder dat ik het gevraagd heb. En ze neemt heel goed notities. Ik krijg ook de perfecte uitleg die ik nodig heb. Dankzij hen heb ik het vorig jaar ook gehaald.»

Veto: Is schermen meer een fysieke of een technische sport?

Coninx: «Allebei, denk ik. Heel veel oefenen, heel technisch. Het is ook fysiek. Gedurende drie of vijf minuten ben je zo gekonsentreerd, dat je uitgeput raakt. Je moet de hele tijd bewegen, vooruit of achteruit gaan. Dat is ook het sjieke aan schermen: je bent zo gekonsentreerd dat alles wegvalt.»

Veto: Judo-trainer Jean-Marie Dedecker klaagt dat judo weinig aandacht krijgt in vergelijking met voetbal. Voor schermen is er nog wel minder aandacht. Had je niet liever in een scherm-land als Duitsland of Frankrijk willen geboren zijn?



(foto Jeroen Lissens)

mee. Je kunt niet zoveel uitgaan als de anderen, behalve in het begin van het jaar. De tornooien zijn vooral in het weekend, en daarvoor moet je toch een beetje uitslapen zijn. Als ik dan wegga, is het hoogstens een keer per week. Soms is het wel spijtig dat ik niet langer kan blijven. Ik blijf tot één of twee uur, maar niet tot zeven uur zoals de anderen. Maar na een tornooi gaan we zowieso weg; dan heb ik ook mijn uitgaan. En da's ook fijn, er is een andere, heel ontspannen sfeer. Zij beginnen niet te zagen over studies enzo. Dat is echt zoals in het middelbaar, af en toe een paar fratsen uithalen. Het is ook eens iets anders, dan in Leuven uitgaan. Het stimuleert ook om naar de les te gaan. Binnenkort is er het WK in Venezuela. Je komt dan terug met een totaal lege kop en dan ben je goed gemotiveerd om nog eens goed door te leren.»

Veto: Zijn die twee werelden strikt gescheiden: in de week studeren in Leuven, en in het weekend schermen in je club in Hasselt?

Coninx: «Ja, het weekend is bijna alleen schermen. Ik train ongeveer twee uur op vrijdag, zaterdag en zondag. Maar meestal zijn er ook tornooien. Omdat die in het buitenland zijn, vertrek je meestal op donderdag of vrijdag en kom je pas maandag terug. Dan ben je een heel weekend kwijt. Tijdens de week probeer ik wel de lessen te volgen. Niet echt studeren, maar wel de werkcolleges voorbereiden en naar de les gaan.»

Veto: Heb je een paar goeie vrienden waar je een beroep op kunt doen voor kursussen?

Coninx: «Dat is heel belangrijk. Ik heb er

Coninx: «Misschien wel. Het is zo dat je in Duitsland of Frankrijk veel meer faciliteiten krijgt. Onze club heeft heel veel te danken aan onze trainer die er bijna professioneel mee bezig is. Het is enkel omdat hij er zoveel moeite voor wil doen, dat het ook lukt om een beetje mee te draaien. Wij trainen niet eens elke dag, of de hele dag, terwijl die Duitsers en Fransen dat wel doen. Als je dan merkt dat je meekan, is het voor ons persoonlijk wel fijn. Maar als je dan de ranglijsten ziet, vind je het toch spijtig dat ze nog voor je staan en denk je: 'waarom zijn wij niet de absolute top?'»

Senior

Veto: Hoe ver sta jij op die ranglijst?

Coninx: «Ik denk dat ik rond de twintigste plaats sta. Maar het dan ook weer zo dat er zeven of acht schermers van één land voor mij staan, terwijl er maar drie per land naar het WK mogen gaan. Voor het WK sta ik ongeveer twaalfde.»

Veto: Wat zijn jou doelen op langere termijn?

Coninx: «Ik zou graag naar de Olympische Spelen gaan. Dat is ook de reden waarom het BOIK sponsert. Individueel is dat bijna niet te doen: je moet bij de eerste zestien van de wereldranglijst zijn. Er zijn dertig à veertig profschermers, terwijl wij amateurs zijn. Dus dat is niet te doen. Maar dan heb je weer hetzelfde met die landen: je mag maar één ploeg per land afvaardigen. Per ploeg zou het misschien wel lukken, omdat er nog een paar andere goede schermers in België zijn. Misschien dat Sydney 2000 nog een beetje te vroeg komt. Ik ben nog geen

senior, en de andere wel. Je hebt vier man nodig, ik zou dan de vierde zijn. Zij zijn dus een beetje aan het wachten op mij; volgend jaar maak ik de overgang naar de senioren. Maar daar zal ik mij eerst moeten aanpassen. Ondertussen mag er ook niemand van die andere drie afhaken.»

Veto: Je zit dan onder dat masker, focus je je dan op de handen van de tegenstander of op het floret?

Coninx: «Dat heb ik mij ook eens afgevraagd. Ik weet het niet heel zeker. Ik denk toch op de hand. Het is eigenlijk vooral een gevoel. Je kijkt naar de hand, en als die zo of zo gaat, dan vermoed je al waar de punt van het floret naartoe gaat. Het gaat zo snel. Ook de gemoedstoestand is heel belangrijk. Als jij bijvoorbeeld een slecht punt hebt gemaakt in de aanval, ga je je even terughoudender opstellen. Maar dat even is genoeg voor de andere om te zeggen 'nu ga ik aanvallen'. En dan moet je gewoon naar

achter. Als de andere te traag naar voren komt, moet je erin gaan en aanvallen. Een spel is het; altijd anders.»

Veto: In het voetbal heeft elk land wel een eigen speelstijl. Is dat in het schermen ook zo?

Coninx: «Wij zitten er een beetje tussenin, wij hebben niet echt een eigen traditie. Maar de Fransen, Duitsers en Italianen schermen totaal verschillend. De Fransen schermen technisch, ongelofelijk. Ook in Italië schermen ze technisch. Terwijl die Duitsers er echt invliegen. De Duitsers, dat is efficiëntie tot en met. Het is heel vreemd, maar het zit er echt in bij die mannen. Maar op het wereldkampioenschap laten de Duitsers het meestal wel afweten. Ze schermen zoals ze altijd schermen, ze komen aan en baf, ze beginnen. Geen probleem. Bij de Fransen en Italianen is de gemoedstoestand belangrijker. Vooral bij de Italianen is dat zo. Als de meisjes van hun ploeg en de trainer er bij staan, zijn ze altijd net iets beter.»

Veto: Waarrond situeert het bijgeloof van de schermers zich, of hebben jullie dat niet?

Coninx: «Ik denk wel dat dat speelt. De dag voor je schermt bekijk je al je floretten nog eens, of ze juist staan. Ik train ook niet met mijn beste floret, die moet gespaard blijven. Hoe meer je ze gebruikt, hoe groter de kans dat ze breekt. De handvaten zijn ook helemaal anders, ik kan niet schermen met de floret van iemand anders. Zo'n floret is persoonlijk. De meeste schermers raken toch een beetje in de put als hun beste floret kapot is.»

Benny Debruyne